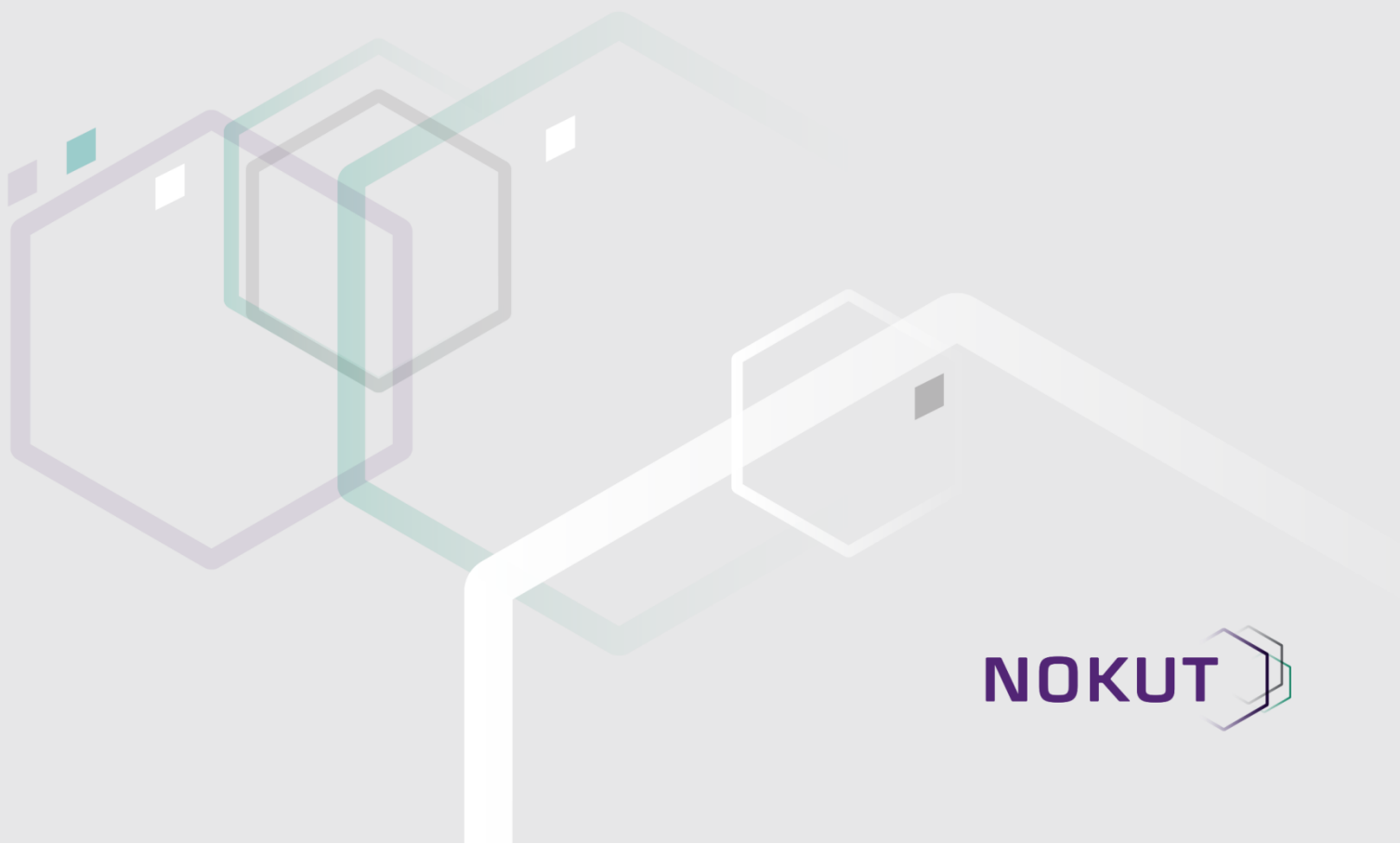

NOKUTs tilsynsrapporter

Juskonsulent forvaltningsrett

Jusutdanning AS

Februar 2020

NOKUT

NOKUT kontrollerer og bidrar til kvalitetsutvikling ved fagskolene. Dette gjør vi blant annet ved å godkjenne nye fagskoletilbud. Fagskoleutdanning er en yrkesrettet utdanning på et halvt til to år, som bygger på videregående skole eller tilsvarende realkompetanse. Betegnelsen fagskoleutdanning er beskyttet gjennom fagskoleloven. For å kunne bruke betegnelsen fagskoleutdanning, må utdanningstilbudet være godkjent av NOKUT. Alle fagskoletilbud må tilfredsstillе nasjonale kvalitetsstandarder. NOKUT godkjenner også institusjonenes interne system for kvalitetssikring.

Tilbyder/Utdanningssted:	Jusutdanning AS
Utdanningstilbudets navn:	Juskonsulent forvaltningsrett
Nivå/fagskolepoeng:	5.1 / 60
Undervisningsform:	Stedbasert
Sakkyndige:	Gunnar Ketil Eriksen og Edvard Thorolf Aspelund
Dato for vedtak:	28. februar 2020
NOKUTs saksnummer	19/07347

Forord

Fagskoleutdanning er høyere yrkesrettet utdanning som bygger på fullført videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse. En fagskoleutdanning har et omfang på minst et halvt år og maksimalt to år som heltidsutdanning. Betegnelsen fagskoleutdanning er beskyttet gjennom fagskoleloven. For å kunne bruke betegnelsen, må utdanningen være akkreditert av NOKUT.

Vurderingsprosessen starter med at en søker sender inn søknad til NOKUT om akkreditering av en utdanning. Søknaden blir først gjenstand for en innledende vurdering, der NOKUT avklarer om forutsetningene er til stede for videre behandling av søknaden. For de søkerinstitusjoner som ikke har en akkreditert fagskoleutdanning fra før av, vil NOKUTs innledende vurdering også omfatte om søkeren oppfyller kravene til styringsordning, forskrift og system for kvalitetssikring.

Søknader som tilfredsstillter forutsetningene for behandling blir vurdert av eksterne, uavhengige sakkyndige oppnevnt av NOKUT. De sakkyndige vurderer søknaden opp mot kravene i fagskoletilsynsforskriften kapittel 3.

Til den sakkyndige vurderingen har NOKUT oppnevnt

- Gunnar Ketil Eriksen
- Edvard Thorolf Aspelund

NOKUT har konkludert med at søknaden tilfredsstillter kravene for akkreditering av fagskoleutdanning. I denne rapporten har vi samlet alle vurderingene som danner grunnlag for akkrediteringen av utdanningen. Fagskolen plikter å gjennomføre utdanningen slik det fremgår av denne rapporten og søknaden som ligger til grunn.

NOKUT, 28. februar 2020

Øystein Lund
tilsynsdirektør

Innhold

1	Informasjon om søkeren	1
1.1	Informasjon om søkeren og utdanningen	1
2	Innledende vurdering	2
2.1	Oppsummering	2
2.2	Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1)	2
2.3	System for kvalitetssikring (§ 5-1).....	4
2.4	Konklusjon etter innledende vurdering	9
3	Sakkyndig vurdering av utdanningen	10
	Oppsummering	10
3.1	Læringsutbytte og navn	10
3.2	Opptak	14
3.3	Samarbeid med yrkesfeltet.....	15
3.4	Standarder, konvensjoner og avtaler	16
3.5	Omfang og studieplan.....	16
3.6	Utdanningens innhold og emner	17
3.7	Undervisning, veiledning og vurdering	18
3.8	Praksisordning.....	21
3.9	Undervisningspersonale.....	22
3.10	Faglig ansvarlig.....	24
3.11	Sensorer	25
3.12	Infrastruktur	26
3.13	Konklusjon etter sakkyndig vurdering	31
4	Tilsvarsrunde.....	32
4.1	Søkerens tilbakemelding.....	32
4.2	Sakkyndig tilleggsvurdering	35
4.3	Endelig konklusjon fra sakkyndig komité	36
4.4	NOKUTs bemerkning til tilsvaret	37
5	Vedtak.....	38
6	Dokumentasjon.....	38
	Vedlegg 1:	39

1 Informasjon om søkeren

1.1 Informasjon om søkeren og utdanningen

Jusutdanning AS (heretter «Jusutdanning» eller «søker») søkte NOKUT 16. september 2019 om akkreditering av *juridisk saksbehandler* som fagskoleutdanning. Utdanningen er på 60 studiepoeng som gis på heltid over to år. Den omsøkte undervisningsformen er stedbasert og vil finne sted på studiested i Oslo.

Søkeren har ingen tidligere godkjente fagskoleutdanninger.

I løpet av søknadsprosessen ble navnet endret til *juskonsulent forvaltningsrett*.

2 Innledende vurdering

Teksten i dette kapitlet er NOKUTs administrative vurdering av de grunnleggende forutsetningene som må være oppfylt for kunne tilby fagskoleutdanning. Noen av kravene vurderes både av NOKUTs administrasjon, og den sakkyndige komiteen. Der det forekommer «vi» i kapittel 2, er det et uttrykk for NOKUTs administrasjon. Der det forekommer «dere» er det en henvendelse til søkeren.

Paragrafene i parentes i overskriftene henviser til tilsvarende paragrafer i fagskoletilsynsforskriften (2018). Teksten i boksene er fra fagskoletilsynsforskriften.

Vi gjør oppmerksom på at vurderingen av kvalitetssikringssystem, styringsordninger og forskrift/reglement er begrenset. NOKUT kan senere påpeke feil og mangler dersom vi ved et fremtidig gjennomsyn avdekker det, selv om vi i denne søknadsrunden skulle finne at kvalitetssikringssystem, styringsordninger og/eller reglement tilfredsstillende kravene.

2.1 Oppsummering

Vi vurderer de grunnleggende forutsetningene for å tilby fagskoleutdanning som oppfylt på en tilfredsstillende måte og søknaden oversendes til sakkyndig komité.

Jusutdanning sitt system for kvalitetssikring godkjennes. Bruken av systemet vil følges opp i NOKUTs tilsyn med kvalitetsarbeid ved fagskolene.

2.2 Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1)

2.2.1 Krav i fagskoleloven med forskrifter

- (1) Krav i fagskoleloven med forskrifter skal være oppfylt. NOKUT vurderer følgende krav:
- a) Grunnlag for opptak.
  - b) System for kvalitetssikring.
  - c) Organisasjon og ledelse. Det er fagskolens styre som er ansvarlig for utdanningen.
  - d) Studentenes læringsmiljø og rettigheter.
  - e) Vitnemål.
  - f) Forskrift. Forskriften skal fastsette studentenes rettigheter og plikter, og være utformet slik at det sikrer lik og upartisk behandling.
  - g) Klageinstans. Styret selv fastsetter regler for klagebehandling.

Vurdering

System for kvalitetssikring

Kravene til system for kvalitetssikring er oppfylt på en tilfredsstillende måte. System for kvalitetssikring godkjennes. Se kapittel 2.3 for vår vurdering av systemet.

Organisasjon og ledelse

Styrets sammensetning oppfyller lovens krav, og det fremgår tydelig at representanter for henholdsvis studentene og de ansatte skal velges av og blant sine egne.

Styrets ansvar for fagskoleutdanningen fremgår klart av styrevedtektene, og dekker de forholdene styret er pålagt å ta ansvar for etter fagskoleloven. Selv om det juridisk sett ikke er nødvendig, har søker valgt å gjengi styrets ansvar, som fastsatt i fagskoleloven, i sine vedtekter. Dette er en vanlig praksis blant fagskoler, som for fagskolene og andre (deriblant studenter) tydelig fremstiller styrets ansvar og oppgaver. Ettersom søker har valgt å gjengi styrets ansvar og oppgaver, mener vi at de med fordel også kan inkludere to forhold som mangler: Det fremgår ikke at styret selv skal gi forskrift om opptak og om gjennomføring av eksamener, prøver og annet arbeid. Det fremgår heller ikke at styret, i forlengelse av at de har ansvar for studentenes læringsmiljø, legger til rette for personer med funksjonsnedsettelse eller andre særskilte behov.

Studentenes læringsmiljø og rettigheter

Søknaden dokumenterer på en tilfredsstillende måte hvem som har ansvar for de oppgaver som er beskrevet i fagskoleloven § 15, og som påvirker studentenes rettigheter. Det kommer tydelig frem av styrets vedtekter at styret har det overordnede ansvaret for studentenes læringsmiljø.

Vitnemål

Søkerens mal for vitnemål inneholder all nødvendig informasjon. Vitnemålet tilfredsstiller kravene i fagskoleloven med forskrifter.

Reglement og forskrifter

Søkerens forskrift tilfredsstiller kravene i fagskoleloven og tilhørende forskrifter, men vi har noen forslag til justeringer.

I fagskoleloven er det krav om at fagskolene skal utforme en egen forskrift om opptak (fagskoleloven § 16) samt forskrift om avleggelse og gjennomføring av eksamen (fagskoleloven § 21). Dette har søker gjort i én forskrift, *forskrift om opptak, studier og eksamen ved Jusutdanning AS*.

I forskriften kapittel 3 fastsettes bestemmelser om *godskriving* og *fritak*. Det fremgår ikke hva disse termene omfatter. Vi erfarer at en høy grad av tydelighet ofte er en fordel for studentene og vil derfor anbefale å utdype hva godskriving og fritak innebærer for studentene.¹ Herunder at fagskolen *må* godskrive og *kan* gi fritak samt at vedtaket kan påklages. Ettersom de omsøkte utdanningene har et omfang på 60 studiepoeng er også tilknytningskravet for utstedelse av vitnemål en viktig bestemmelse å ha med.

Under § 5-7, hvor det fastsettes i hvilke saker klagenemnda fatter vedtak eller er klageinstans, mangler en henvisning til § 3-4 om annullering av godskriving og fritak. Klagenemndas rolle i disse sakene bør fremgå av § 5-7.

Søkers forskrift omfatter regler om politiattest og skikkethetsvurdering (§§ 2-6 og 2-7). Dette er ikke aktuelt for de tre utdanningene som nå søkes akkreditert, og er derfor ikke relevant i denne forskriften.

Klagebehandling

I fagskoleloven § 20 stilles det krav om at det skal opprettes en lokal klagenemnd. Klagenemnden skal ha fem medlemmer med personlige varamedlemmer. Lederen og varamedlemmet for lederen skal fylle de lovbestemte kravene for lagdommere. Lederen og varamedlemmet for lederen skal ikke være ansatt ved fagskolen. To av medlemmene skal være studenter.

---

¹ Se fagskoleloven § 8 og fagskoleforskriften § 37–38

Vi finner at klagenemndens sammensetning, når studentene er på plass, oppfylder kravene i fagskoleloven. Rutinen for klagebehandling finnes i søkers forskrift. Det er tydelig hvilke saker som behandles av styret og av klagenemnden. Vi finner at fordelingen av saker er i tråd med fagskolelovens krav.

Konklusjon

Ja, kravene er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Søkeren bør se på våre forslag til tydeliggjøring i styrets vedtekter og endringer i forskriften.

2.3 System for kvalitetssikring (§ 5-1)

2.3.1 Systembeskrivelse

(1) Fagskolen skal ha en systembeskrivelse som består av de ulike elementene i kvalitetssikringssystemet og viser sammenhengen mellom disse. Beskrivelsen skal omfatte ansvarsforhold og rapporteringslinjer, og det skal fremgå hvordan informasjonen systemet fremskaffer blir brukt til å utvikle og forbedre utdanningene.

Beskrivelse og vurdering

Søkeren har lagt frem et dokumentet ved navn Kvalitetssikringssystemet for Jusutdanning AS. Vi kan på generelt grunnlag anbefale å legge til informasjon som angir hvem som har fastsatt dokumentet, dato for det og eventuelt et versjonsnummer.

Systembeskrivelsen inneholder elementene

1. Formålet med systemet
2. Ansvarsforhold og rapporteringslinjer
3. Studentforeningen
4. Studentombud
5. Mål for kvaliteten i utdanningen
6. Evaluering av kvaliteten i utdanningen
7. Kvalitetssikring og oppdatering av studieplanene
8. Evalueringsarbeid i løpet av studieåret / årshjul for evalueringsarbeid
9. Årsrapport og vurdering av kvaliteten i utdanningene

Sammenhengen mellom de ulike elementene

Systembeskrivelsens innhold og oppbygging viser tydelig sammenhengen mellom de ulike elementene i kvalitetssikringssystemet. Beskrivelsen inneholder blant annet et årshjul, med planlagte aktiviteter som inngår i kvalitetsarbeidet; denne kan leses og gir et godt bilde av hvordan kvalitetsarbeidet vil gjennomføres kronologisk.

Sammenhengen mellom elementene tydeliggjøres også ved at det i beskrivelsen gjennomgående henvises til tilhørende prosesser. For eksempel nevnes mållindikatorene i forbindelse med ledelsens ansvar; så igjen i eget punkt (5 Mål for kvaliteten ...), der det videre henvises til at ledelsen gjennomfører evalueringer, kontrollerer om målene er oppfylt og analyserer resultatene, for så å eventuelt foreslå tiltak for styret.

Ansvarsforhold

Roller og ansvar er beskrevet gjennomgående i systembeskrivelsen, og særlig systematisk i årshjulet under kapittel 9.

Det er administrasjons ledelse, som på vegne av styret, er ansvarlig for kvalitetsarbeidet ved Jusutdanning AS. Ledelsen består av daglig leder/rektor, pedagogisk ansvarlig og faglig ansvarlig. Deres individuelle ansvar er tydeliggjort i systembeskrivelsen punkt 2 Ansvarsforhold og rapporteringslinjer.

Ledelsen skal informere styret gjennom en årsrapport, der også eventuelle tiltak fremmes. Det er styret som har det overordnede ansvaret og fatter vedtak om igangsetting av eventuelle tiltak.

Rapporteringslinjene

Det er oppgitt hvem som er ansvarlig for de ulike elementene/aktivitetene, og rektor synes å være ansvarlig for gjennomføringen av alle leddene i kvalitetsarbeidet. Foruten koblingen mellom ledelsen og styret, er det derfor ikke skissert noen rapporteringslinjer.

Hvordan fremskaffet informasjon blir brukt

Systembeskrivelsen viser hvordan informasjon systemet fremskaffer skal brukes til å utvikle og forbedre utdanningene.

For eksempel viser beskrivelsen at tilbakemeldinger fra student- og underviserevalueringene blir brukt ved det årlige evalueringsmøtet ledelsen har med undervisningspersonalet; og at møtet videre inngår i kvalitetsarbeidet som rapporteres til styret.

Det går frem av systembeskrivelsen at analyser av kvaliteten og tiltak skal baseres på protokoller fra møter, evalueringer utført av flere grupper, samt studentdata (fracfall/fullført).

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Søkeren bør legge til en førsteside, der det angis hvem som har fastsatt dokumentet, dato for det og eventuelt et versjonsnummer.

2.3.2 Mål for kvaliteten

(2) Fagskolen skal sette mål for kvaliteten i utdanningene. Kvantitativ informasjon skal indikere om målene er nådd.
--

Beskrivelse og vurdering

I systembeskrivelsen punkt 5 Mål for kvaliteten i utdanningen er det satt mål for kvaliteten i utdanningen.

Kategoriene for mål er:

- Den enkelte foreleser
- Læringsmiljøet

- Infrastruktur
- Pensumlitteratur
- Praksisperioden
- Andel studenter som faller fra underveis
- Andel studenter med fullført og bestått utdanning
- Andel studenter i relevant arbeid et år etter uteksaminering

Det fremgår av tabellen, på side 3 i systembeskrivelsen, hva målsettingen er, hvilken indikator som brukes samt en begrunnelse for målsettingen. Målsettingen er kvantifisert og lett målbar.

En målsetting om «5 eller [6]», på en skala der 6 er best, fremstår som ganske ambisiøs. Det er positivt å sette mål en kan strekke seg etter. Det er imidlertid sannsynlig at en fagskole kan oppleve å få vurderinger under 5, uten at det behøver å bety at kvaliteten er dårlig. Det kan være nyttig å utforme «kritiske verdier» som motsatser til målene.

Det fremgår videre at søkerens administrasjon er ansvarlige for å gjennomføre evalueringene, kontrollere måloppnåelsen og analysere resultatene. Administrasjonen kan så fremme innstillinger om eventuelle tiltak til styret, som så fatter vedtak.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Søkeren bør vurdere fastsetting av kritiske verdier som motsatser til målene.

2.3.3 Tilbakemeldinger om kvaliteten

(3) Fagskolen skal innhente tilbakemeldinger om kvaliteten i utdanningene fra:

- a) Studenter.
- b) Undervisningspersonalet.
- c) Sensorer.
- d) Aktører i yrkesfeltet.

Beskrivelse og vurdering

Det fremgår tydelig av systembeskrivelsen at – og når – Jusutdanning vil innhente tilbakemeldinger om kvaliteten i utdanningene fra studenter, undervisningspersonalet, sensorer og aktører i yrkesfeltet.

Studenter

Jusutdanning har i systembeskrivelsen fastsatt hvordan tilbakemeldinger om kvaliteten i utdanningen skal innhentes fra studenter. Det fremgår at studentforeningen to ganger i semesteret skal møte med rektor, samt at alle studenter vil få tilsendt en studieevaluering etter endt semester. Også studentombudet vil ha minst et årlig møte med rektor.

Søkeren har lagt ved et dokument som fremstiller hvilke temaer det vil spørres om i studentenes evalueringer:

- Informasjon

- Læringsmiljøet
- Undervisningen (hvert enkelt emne)
- Foreleserne (hver enkelt)
- Prosjekt
- Praksis
- Eksamen
- Vurdering av helheten

Undervisningspersonalet

Jusutdanning har i systembeskrivelsen fastsatt hvordan tilbakemeldinger om kvaliteten i utdanningen skal innhentes fra undervisningspersonalet. Det fremgår at det vil være en løpende dialog mellom ledelsen og personalet; at det skal gjennomføres et årlig møte om studieplanen, utdanningens læringsutbytte og det pedagogiske opplegget; samt at undervisningspersonalet vil få tilsendt en studieevaluering etter endt semester.

Søkeren har lagt ved et dokument som fremstiller hvilke temaer det vil spørres om i undervisningspersonalets evalueringer:

- Informasjon
- Læringsmiljøet
- Undervisningen
- Studieplanen
- Eksamen
- Vurdering av helheten

Sensorer

Jusutdanning har i systembeskrivelsen fastsatt hvordan tilbakemeldinger om kvaliteten i utdanningen skal innhentes fra sensorene. Det fremgår at undervisningspersonalet vil få tilsendt en studieevaluering etter endt semester.

Søkeren har lagt ved et dokument som fremstiller hvilke temaer det vil spørres om i sensorenes evalueringer:

- Informasjon
- Studieplanen
- Eksamen
- Sensorarbeidet
- Vurdering av helheten

Aktører i yrkesfeltet.

Jusutdanning har i systembeskrivelsen fastsatt hvordan tilbakemeldinger om kvaliteten i utdanningen skal innhentes fra aktører i yrkesfeltet. Det fremgår at det vil inviteres til et årlig evalueringsmøte med hver enkelt aktør som fagskolen samarbeider med. I møtet skal studieplaner gjennomgå, med fokus på utdanningenes yrkesrelevans.

Etter endt praksisperiode vil praksisstedene få tilsendt en praksisevaluering. Søkeren har lagt ved et dokument som fremstiller hvilke temaer det vil spørres om i praksisstedenes evalueringer:

- Informasjon og samarbeid med fagskolen
- Organiseringen og omfanget av praksis

- Praksisstudenten
- Innholdet i praksis
- Vurdering av helheten

Det fremgår av systembeskrivelsen at Jusutdanning også vil kontakte uteksaminerte studenter, et år etter endt utdanning. De vil få tilsendt en kartleggingsundersøkelse «vedrørende deres videre yrkesvei». Vi setter spørsmålsteget ved hvorfor det er om kandidatens videre yrkesvei, men forstår ellers av systembeskrivelsen at det skal kartlegges om kandidatene er i relevant arbeid etter utdanningen.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

2.3.4 Vurdering av utdanningskvaliteten

(4) For hver utdanning skal fagskolen årlig gjennomgå utdanningskvaliteten basert på den informasjonen som fremkommer gjennom kvalitetssikringssystemet. Fagskolen skal også vurdere om utdanningene fyller kravene for akkreditering av fagskoleutdanning i lov og forskrifter.

Beskrivelse og vurdering

Jusutdanning tilbyr ikke fagskoleutdanning per dags dato og har derfor heller ikke et pågående kvalitetsarbeid som kan dokumenteres. Vi ser derfor på grunnlaget for vurderingen av utdanningskvaliteten, slik det er beskrevet i systembeskrivelsen at det skal gjøres.

Det er fastsatt i systembeskrivelsen at kvalitetsarbeidet skal sikre at utdanningene til enhver tid oppfyller kravene for akkreditering av fagskoleutdanning i lov og forskrifter.

Det fremgår at det skal føres protokoll av alle møter som angår tilbakemeldinger om utdanningskvaliteten, se punkt 2.3.3 Tilbakemeldinger om kvaliteten. Dette anser vi som meget positivt.

Vi finner at systembeskrivelsen tydelig fremstiller at og hvordan Jusutdanning vil drive sitt kvalitetsarbeid og at det innebærer aktiv bruk av informasjon som er fremskaffet gjennom kvalitetssikringssystemet. Vi finner det positivt at kvalitetsarbeidet vil synliggjøres for studenter og ansatte gjennom studieportalen.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

2.3.5 Årsrapport om utdanningskvalitet

(5) Ledelsen skal årlig utarbeide en rapport til styret med en overordnet vurdering av utdanningskvaliteten i utdanningene.

Beskrivelse

Jusutdanning tilbyr ikke fagskoleutdanning per dags dato og har derfor heller ingen årlige rapporter om utdanningskvaliteten. Det er heller ikke vedlagt noen mal for årsrapport.

Det fremgår imidlertid av systembeskrivelsen at administrasjonen skal levere en årlig rapport om utdanningskvaliteten til styret, se punkt 2.3.4 Vurdering av utdanningskvaliteten.

Vi gjør dessuten oppmerksom på at i høring til ny fagskoleforskrift foreslo NOKUT å fjerne kravet om årsrapport. Ny fagskoletilsynsforskrift vil etter planen fastsettes i løpet av våren 2020 og tre i kraft 1. august 2020.

2.4 Konklusjon etter innledende vurdering

Søknaden går videre til sakkyndig vurdering.

Søkeren bør

- se på våre forslag til tydeliggjøring i styrets vedtekter og endringer i forskriften
- i forbindelse med kvalitetsstyringssystemet:
  - legge til informasjon som angir hvem som har fastsatt dokumentet, dato for det og eventuelt et versjonsnummer
  - vurdere fastsetting av kritiske verdier som motsatser til målene

3 Sakkyndig vurdering av utdanningen

Teksten i dette kapitlet er de sakkyndiges vurdering. Der det forekommer «vi», er det et uttrykk for de sakkyndige. Paragrafene i parentes i overskriftene henviser til tilsvarende paragrafer i fagskoletilsynsforskriften. Teksten i boksene er fra fagskoletilsynsforskriften.

Oppsummering

Vi finner at denne utdanningen ikke kan akkrediteres i sin nåværende form. Det er en rekke forhold som må tas tak i. Det gjelder blant annet faglig rammeverk, personalsituasjon, infrastruktur og generell organisering av utdanningen. Den største bekymringen er reist flere steder, spesielt i pkt. 3.6: Det handler om at vi er i tvil om utdanningen er relevant for yrkesfeltet og vil gi studentene en kompetanse som blir etterspurt. Dagens kompetansesamfunn gir lite rom for fagskoleutdanninger som gir generell teoretisk kompetanse av denne typen. Innholdet er meget bredt, og den manglende spesialiseringen svekker også troen på utdanningens relevans på markedet. Markedet for personer med denne fagskoleutdanningen er antagelig begrenset, og vi er i sterk tvil om tre relativt like utdanninger, som juridisk saksbehandler, juskonsulent privatrett og advokatassistent², har tilstrekkelig fordypning til å gi en distinkt og egenartet kompetanse. Vi vil anbefale at Jusutdanning vurderer om det er hensiktsmessig å opprette alle disse tre utdanningstilbudene.

3.1 Læringsutbytte og navn

§ 3-2 Utdanningen skal gi ett samlet læringsutbytte som er relevant for yrkesfeltet. Læringsutbyttet skal beskrive kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse som studentene oppnår etter fullført utdanning, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring.

§ 3-3 (1) Utdanningens navn skal være dekkende for innholdet og det læringsutbyttet utdanningen gir.

² Jusutdanning AS søkte til fristen 15. september 2019 om akkreditering av tre utdanninger: juridisk saksbehandler, juskonsulent privatrett og advokatassistent. En sakkyndig bidrar i vurderingen av alle tre søknadene og får slik et overblikk og sammenligningsgrunnlag. Vurderingen av den enkelte søknaden er imidlertid selvstendig.

3.1.1 Utdanningens læringsutbytte

Det overordnede læringsutbyttet er beskrevet både i søknaden og i studieplanen, samt i et eget oversiktsdokument. Læringsutbyttet er delt opp i de tre kategoriene kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

Kunnskaper

Kandidaten:

- har kunnskap om grunnleggende juridisk metode, jusbegreper, rettskilder og rettsstaten
- har kunnskap om juridisk informasjonssøking for å oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap
- har kunnskap om forvaltningsrett derav grunnleggende forvaltningsprinsipper, saksbehandlingsregler og klagebehandling
- har kunnskap om sentrale tema innenfor avtalerett, kjøpsrett, selskapsrett og pengekravsrett
- har kunnskap om forvaltningens rolle og betydning i samfunnet derunder sentrale etiske og moralske verdier i saksbehandlerrollen
- har kunnskap om organiseringen av forvaltningen, demokrati, det politiske system og inndelingen i statsforvaltningen, fylkeskommuner og kommuner
- har kunnskap om kontoradministrasjon, juridisk korrespondanse, kommunikasjon og dokumenthåndteringsprogram
- har kunnskap om regnskapsregler herunder bokføring, fakturering, inkasso, regnskap, arbeidstakere og lønnskostnader, merverdiavgift og årsregnskapet
- har kunnskap om prosjektteori, prosjektgjennomføring og prosjektrapportering
- har kunnskap om formålet med praksis, arbeidsoppgaver i praksisperioden og praksisrapport

Ferdigheter

Kandidaten:

- kan anvende sin juridiske kunnskap for å identifisere rettslige spørsmål
- kan anvende juridisk informasjonssøking for å finne relevante rettskilder
- kan planlegge og organisere møter, kurs, konferanser og forretningsreiser
- kan utforme juridisk korrespondanse med korrekt rettskriving med bruk av jusbegreper og klarspråk
- kan anvende faglig kunnskap ved dokumenthåndtering og arkivering ved bruk av dokumenthåndteringsprogram
- kan anvende forvaltningskunnskap til å finne informasjon og forstå organiseringen til et forvaltningsorgan
- kan utføre bokføring, fakturering og regnskapsoppgaver
- kan anvende faglig kunnskap til å gjennomføre et prosjekt, presentere resultatet og utforme prosjektrapport, samt evaluere prosjektarbeidet
- kan anvende faglig kunnskap fra praksisperioden til å utforme praksisrapport
- kan kartlegge en rettslig problemstilling, identifisere og løse etiske dilemmaer i utøvelsen av saksbehandlerrollen

Generell kompetanse

Kandidaten:

- har utviklet hensiktsmessige arbeidsmåter for juridisk informasjonssinnhenting
- har forståelse for og positiv etisk grunnholdning til saksbehandlerrollen, reglene for god forvaltningsskikk, samt bokførings- og regnskapsreglene
- har forståelse for viktigheten av korrekt og presis kommunikasjon og korrespondanse, både muntlig og skriftlig

- kan gjennomføre et tverrfaglig prosjekt i samarbeid med prosjektgruppen, og bygge positive relasjoner
- kan utføre praksisarbeid etter fastsatte kriterier fra studiestedet og praksisstedet med forståelse for praksisstedets etiske prinsipper
- kan bygge profesjonelle relasjoner til brukere, klienter og personer i andre forvaltningsorganer med forståelse for deres rolle i forvaltningen

Vurdering

Læringsutbyttebeskrivelsen er delt inn i de tre delene som nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR) legger opp til. Den har en god og logisk oppbygning. Læringsutbyttet kommer tydelig frem av studieplanen, og det er lett for studenten å kontrollere hvorvidt de har fått den utdanningen de er lovet. Det er også samsvar mellom læringsutbyttebeskrivelsene i studieplanen og søknadsskjemaet. Videre finner vi at læringsutbyttet og innholdet i utdanningen er på nivå over videregående opplæring. Litteraturen som er valgt ut som pensum er en god indikator på dette.

Vi har likevel noen merknader til læringsutbyttebeskrivelsen. Etter NKR skal disse beskrivelsene speile hvilke «fagspesifikke kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse kandidaten har etter fullført utdanning.» I læringsutbyttebeskrivelsene som knytter seg til praksis, er læringsutbyttet formulert som referanser til måloppnåelse underveis i studiet mer enn som et læringsutbytte kandidaten sitter igjen etter endt utdanning. Dette gjelder følgende læringsutbyttebeskrivelser:

Under Kunnskap:

- har kunnskap om formålet med praksis, arbeidsoppgaver i praksisperioden og praksisrapport

Under Ferdigheter:

- kan anvende faglig kunnskap fra praksisperioden til å utforme praksisrapport

Under Generell Kompetanse

- kan gjennomføre et tverrfaglig prosjekt i samarbeid med prosjektgruppen, og bygge positive relasjoner
- kan utføre praksisarbeid etter fastsatte kriterier fra studiestedet og praksisstedet med forståelse for praksisstedets etiske prinsipper

Vi mener Jusutdanning må erstatte disse med læringsutbyttebeskrivelser som er mer dekkende for hva kandidatene har av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse etter fullført utdanning, ikke hva de skal beherske underveis.

Ett neste punkt under «ferdigheter» er læringsutbyttet:

- kan anvende sin juridiske kunnskap for å identifisere rettslige spørsmål

Dette mener vi er et viktig punkt som er for svakt og passivt utformet. Kandidatene må etter vårt syn være i stand til mye mer enn å bare «identifisere» rettslige spørsmål dersom det skal være aktuelt å være en «juridisk saksbehandler». Hvilke ferdigheter kandidatene skal ha etter endt studium er i så fall heller ikke i samsvar med studiets navn. Yrkesfeltet og andre bør kunne forvente at en «juridisk saksbehandler» også kan løse rettslige spørsmål. I henhold til NKR kreves det at kandidatene: «kan

anvende faglig kunnskap på praktiske og teoretiske problemstillinger». Dette læringsutbyttet må bringes i samsvar med kravet i kvalifikasjonsrammeverket.

I søknaden har ikke Jusutdanning gjort rede for at og hvorfor det eventuelt er avvik fra de generiske beskrivelsene i NKR. Vi setter imidlertid spørsmålsteget ved hvorvidt alle utbyttene i NKR faktisk er dekket. Dette gjelder: *kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap, forstår egen bransjes/yrkes betydning i et samfunns- og verdiskapingsperspektiv samt kan utvikle arbeidsmetoder, produkter og/eller tjenester av relevans for yrkesutøvelsen*. Vi ønsker at søker redegjør for hvorvidt disse eventuelt er dekket av de øvrige utbyttene eller ser til at de legges til, konkretisert for utdanningen.

Videre er noen av læringsutbyttene for ambisiøse. Et læringsutbytte som er for ambisiøst vil kunne skape feil forventninger hos de som søker opptak til utdanningen og hos de som skal ansette kandidatene. Under ferdigheter og generell kompetanse nevnes «saksbehandlerrollen» i hver sin læringsutbyttebeskrivelse (*kan kartlegge en rettslig problemstilling, identifisere og løse etiske dilemmaer i utøvelsen av saksbehandlerrollen og har forståelse for og positiv etisk grunnholdning til saksbehandlerrollen, reglene for god forvaltningsskikk, samt bokførings- og regnskapsreglene*). Sett i sammenheng med vurderingen av utdanningens navn, mener vi at det er misvisende å vise til saksbehandlerrollen i læringsutbyttebeskrivelsene. Dette gjelder særlig siden vi mener at utdanningens innhold og utbytte ikke vil være tilstrekkelig til å være en juridisk saksbehandler, med eget ansvar for juridiske problemstillinger som en saksbehandler må ta stilling til. Vi mener at utdanningen må bedre speile hvilke realistiske muligheter kandidatene har i arbeidslivet; søkeren må derfor sikre at de overordnede læringsutbyttene speiler den kompetansen som kan oppnås av utdanningens innhold;

Utdanningen gir imidlertid et godt teoretisk grunnlag for å jobbe som *assistent* eller i *andre støttefunksjoner* i forvaltningen eller andre arbeidsplasser som har juridisk saksbehandling som et av sine hovedarbeidsområder, for eksempel advokatkontorer, konsulentselskaper eller juridiske avdelinger i offentlige virksomheter. Vi må imidlertid trekke frem at vi kjenner til at det lyses ut stadig færre konsulentstillinger i offentlige virksomheter, og kanskje i de øvrige miljøene også; det er heller personer med høyere utdanning som ansettes og som så gjør de enklere og merkantile oppgavene selv. Så i realiteten tror vi dessverre at det vil være vanskelig for de fagskoleutdannede å få relevant arbeid.

Praksisperioden og praksisrapporten vil gi en verdifull praksistilnærming og kan hjelpe kandidatene til innsikt i hvilke arbeidsoppgaver utdanningen gir kvalifikasjoner til.

Vi stiller også spørsmål til sammenhengen mellom de rent forvaltnings- og offentligrettslige delemnene og utvalget av privatrettslige emner i utdanningen. Dette kommer vi tilbake til i pkt. 3.6 «Utdanningens innhold og emner».

For øvrig mener vi at læringsutbyttebeskrivelsene er brukbart gjennomarbeidete og relevante for yrkesfeltet. Under kunnskaper burde imidlertid søker ha variert formuleringen av utbyttene, slik at de bedre gjenspeiler hvordan de er formulert i NKR.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Søkeren må

- justere læringsutbyttebeskrivelsene for praksis og prosjektarbeid slik at de er dekkende for hva kandidatene sitter igjen med etter endt utdanning, og ikke beskriver hva kandidatene skal beherske underveis i læringsprosessen
- justere læringsutbyttebeskrivelsen under «ferdigheter» hvor kandidatene må kunne mer enn å bare identifisere juridiske problemstillinger
- redegjøre for de læringsutbyttene som ser ut til å mangle sett opp mot NKR
- sikre at læringsutbyttet speiler den kompetansen som kan oppnås av utdanningens innhold og gir et realistisk bilde av hvilke muligheter kandidatene har i arbeidslivet

3.1.2 Utdanningens navn

Vurdering

Utdanningens navn er *juridisk saksbehandler*. Søker mener at læringsutbyttet legger opp til at kandidatene skal kunne få en stilling som saksbehandler hos offentlige myndigheter og i private virksomheter hvor de arbeider med juridiske problemstillinger. Læringsutbyttet som er beskrevet vil imidlertid trolig ikke føre til at kandidatene har kompetanse til å bli tilsatt i saksbehandlerstillinger som krever selvstendig juridisk arbeid. Saksbehandlere i dagens forvaltning har et selvstendig ansvar for de aktuelle sakene i sin portefølje, og kandidatene vil neppe oppfylle de kvalifikasjonskravene arbeidsgivere setter når de ønsker å tilsette i saksbehandlerstillinger. Navnet, sett i sammenheng med læringsutbyttene, fremstår derfor som misvisende og ikke relevant for yrkesfeltet; en nedtoning av den selvstendige rollen, og en vinkling mot å fungere som en *assistent*, vil gjøre at navnet bedre speiler utdanningens innhold.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Søkeren må

- endre navn til noe som har mer sammenheng med læringsutbyttet og reell mulighet til å finne relevant arbeid.

3.2 Opptak

§ 3-1 (1) Krav i fagskoleloven med forskrifter skal være oppfylt. NOKUT vurderer følgende krav:
a) Grunnlag for opptak, med hjemmel i fagskoleforskriften § 7.

Vurdering

Opptakskravet som fremgår av studieplanen er *generell studiekompetanse*, samt fagbrevet *kontor- og administrasjonsmedarbeider*.

Det går også frem av studieplanen at man kan søke om opptak på realkompetanse og at det foretas en helhetsvurdering for å avgjøre om realkompetansen er tilstrekkelig. Arbeidserfaring som anses som

relevant er listet opp. Dette er erfaring fra for eksempel administrasjon, kundeservice og resepsjon. I en realkompetansevurdering vil en persons kompetanse måles opp mot gitte kriterier. I denne sammenheng skal kompetansen måles opp mot det formelle opptakskravet til fagskoleutdanningen. Realkompetansevurderingen skal sikre at søkeren har kompetanse likeverdig med kompetansen til dem som tas opp til fagskolen på formelt utdanningsgrunnlag.³ Det formelle opptaksgrunnlaget til utdanningen er alle linjer på videregående skole som gir generell studiekompetanse og det nevnte fagbrevet. Arbeidserfaringen som Jusutdanning har listet opp kan virke mer begrensende enn det formelle opptakskravet, ettersom arbeidserfaringen som anses som relevant, gjenspeiler kun fagbrevet, ikke generell studiekompetanse.

Det står at «Den relevante realkompetansen må samlet sett tilsvare 3-års fulltidsarbeid.» Det fremgår ikke at søkeren må være fylt 23 år i opptaksåret, slik fagskoleloven fastsetter. Dette mener vi må med. Videre er formuleringen i strid med tanken bak realkompetanse. Fagskolen kan ikke stille krav om at søkere må ha relevant arbeidserfaring for å kunne realkompetansevurderes, ettersom realkompetanse også kan oppnås på andre måter. Relevant arbeidserfaring kan være én av flere mulige måter å oppnå realkompetanse, og fagskolen kan, dersom de mener det er formålstjenlig, informere om at dokumentasjonen søkere kan sende inn i forbindelse med realkompetansevurderingen *for eksempel* kan være dokumentasjon på relevant yrkespraksis. Det kan imidlertid ikke være et kriterium for at fagskolen skal realkompetansevurdere søkere.

Konklusjon

Nei, kravene er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Søkeren må

- utbedre det som står om realkompetansevurdering som grunnlag for opptak

3.3 Samarbeid med yrkesfeltet

§ 3-1 (2) Fagskolen skal samarbeide med aktører i yrkesfeltet og delta i faglige nettverk som sikrer at utdanningens læringsutbytte er relevant for yrkesfeltet.

Vurdering

Jusutdanning synes å ha en bred kontaktflate mot yrkesfeltet, og har på plass samarbeidsavtaler med tre store advokatkontorer og to kommuner. Det er positivt at det synes å være et pågående arbeid med å inngå flere avtaler, og på ulike deler av yrkesfeltet. Søkeren oppgir at:

«Samarbeidet omhandler i hovedsak innspill, kommunikasjon og tilbakemeldinger om utvikling, gjennomføring og evaluering av utdanningene, herunder gjennomgang av studieplanene. Aktørene i yrkesfeltet kan f.eks. få mulighet til:

- Medvirke til at utdanningens innhold er oppdatert og tilpasset til yrkesfeltets behov og etterspørsel.
- Presentere og holde gjesteforelesninger for studentene.
- Presentere stillingsutlysninger og eventuelle praksisplasser for studentene.

³ Kompetanse Norge

- Etablerere relevante samarbeidsprosjekter som gir studentene mulighet for å arbeide med relevante og virkelighetsnære oppgaver
- Presentere bedrift, forvaltningsorgan eller advokatfirma ved å invitere studentene på besøk og gi dem et innblikk i hvordan foretaket administreres og organiseres.
- Rekruttering»

Avtalene er relevante hver for seg, især avtalen med advokatfirmaet grunnet firmaets størrelse og brede portefølje. Det er også positivt at det er inngått avtaler med offentlige virksomheter. Et godt samarbeid er en forutsetning for gjennomføring av utdanningen, og sikrer at utdanningen følger bransjens behov.

Jusutdanning legger også opp til at det skal være et årlig møte med hver enkelt aktør i yrkesfeltet for å evaluere utdannelsens kvalitet og relevans. Samarbeidet gjør derfor at Jusutdanning til enhver tid vil være oppdatert på markedets behov, og kan tilpasse utdanningen i tråd med etterspørselen. Dette henger også sammen med læringsutbyttet for utdanningen, jf. kapittel 3.2. om Læringsutbytte. I tillegg kan det nevnes at store deler av lærerstaben er rekruttert fra yrkesfeltet, hvor mange av de har sine hovedstillinger. Følgelig er de ansatte også knyttet til sterke faglige nettverk både i yrkesfeltet, i organisasjonslivet og i høyere utdanning. Søkeren oppgir også at de arbeider kontinuerlig med å få på plass flere samarbeidsavtaler, som vi ser på som positivt.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Søkeren bør

- fortsette arbeidet med å inngå samarbeidsavtaler med flere aktører i yrkesfeltet

3.4 Standarder, konvensjoner og avtaler

§ 3-1 (3) Utdanninger som reguleres av nasjonale eller internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler skal tilfredsstillende kravene i disse.

Beskrivelse

Kravet er ikke relevant for denne utdanningen.

3.5 Omfang og studieplan

§ 3-1 (5) Utdanningen skal ha et omfang av 30, 60, 90 eller 120 studiepoeng.

§ 3-1 (6) Det totale antall arbeidstimer for studentene skal normalt være mellom 1500–1800 timer per år.

§ 3-3 (4) Studieplanen skal tydelig vise utdanningens innhold og oppbygning.

Vurdering

Utdanningen har et omfang på 60 studiepoeng, fordelt over 1766 arbeidstimer. Dette er i tråd med kravene. Utdanningen vil gis over et år på heltid. Antall arbeidstimer omfatter all lærerstyrt veiledning/undervisning og beregnet egenarbeid; dette er fremstilt på en tydelig måte i studieplanen og fremstår som realistisk. Vi ser at det er betydelig mer egenarbeid i jussemnene enn for de øvrige emnene, og ser ikke hva som begrunner denne forskjellen. Vi anbefaler søkeren å se nærmere på hvorvidt denne skjevfordelingen av timer er hensiktsmessig.

Studieplanen viser tydelig utdanningens innhold og oppbygning, noe som er tilfredsstillende.

Konklusjon

Ja, kravene er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Søkeren bør

- vurdere om det er riktig å ha en langt høyere egenarbeidsnormering for jussemnene enn for de andre emnene

3.6 Utdanningens innhold og emner

§ 3-3 (2) Utdanningens innhold skal være egnet for å nå læringsutbyttet.

§ 3-3 (3) De ulike emnene skal til sammen bidra til at studentene oppnår utdanningens totale læringsutbytte.

Vurdering

Utdanningens innhold og emner er godt beskrevet i studieplanen og søknaden. Læringsutbyttet er på nivå 5 i tråd med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR).

Utdanningen er tverrfaglig sammensatt og består av juss, samfunnsfag, administrasjon og regnskap samt praksis og prosjektarbeid, i alt seks delemner. Hvert delemne er delt opp i mindre «studieenheter» i nummerert rekkefølge. Innholdet er variert, og dette gjenspeiles også i søkers beskrivelse av relevante stillinger etter fullført utdanning.

Læringsutbyttebeskrivelsene for emnene er grundige og detaljerte, og emnenes innhold synes å lede til at de beskrevne læringsutbyttene oppnås. Det er likevel grunn til å stille spørsmål ved bredden i de juridiske emnene som det undervises i. Her er spennet stort, fra et tyngdepunkt på forvaltningsrett til selskaps- og pengekravsrett. I en punktliste i studieplanen fremstilles en rekke stillinger som relevante for kandidatene. Like over punktlisten, og under studieplanen punkt 7, står det at en juridisk saksbehandler trenger spesialkompetanse innenfor forvaltning og forvaltningsrett. Vi mener dette hovedfokuset på offentlig saksbehandling blir noe utvannet, og det er tvilsomt om læringsutbyttet er så forskjellig for juridisk saksbehandler som for de andre to utdanningene. Det er et stort spenn i utdanningen, både innenfor delemne «Jus» og i hele utdanningen. Dersom formålet er å utdanne

juridiske saksbehandlere i større organisasjoner, kan det også stilles spørsmål om andelen av utdanningen knyttet til regnskap og administrasjon er hensiktsmessig. Store deler av læringsutbyttene for delemne «Regnskap» ligger etter vår vurdering på siden av hva som er relevant for en utdanning som har som formål å utdanne juridiske saksbehandlere. Pensumlitteraturen består av innførings- og grunnbøker, og vi vurderer litteraturen som nivåmessig god, dekkende og tilstrekkelig for å oppnå læringsutbyttet.

Om utdanningens totale læringsutbytte er mulig å oppnå kan det stilles spørsmål ved. Dette er et spørsmål om læringsutbyttet for det første er realistisk, og for det andre om det er relevant for yrkesfeltet, som igjen er et spørsmål om dette er en kompetanse yrkesfeltet etterspør, og om studenten kan gå ut i arbeid uten ytterligere opplæring fra arbeidsgivers side.

Hvert emne er delt opp i mindre delemner («studieenheter») som er såpass små at ser ut til å gi mer smakebiter enn dybdeinnsikt i hvert av emnene. På den annen side er det kun krevd «kunnskap om ...» som læringsutbytte i alle emnene, og det kan stilles spørsmål om hvorvidt kun krav om «kunnskap» på alle punkt gjør at ferdighetene og den generelle kompetansen som er ønsket oppnådd faktisk er mulig å oppnå. Dette gjør at utdanningens tittel er misvisende med tanke på læringsutbyttet som oppnås, jf. ovenfor.

I det offentlige kreves oftest bachelor eller mastergrad for å bekle saksbehandlerstillinger. En eventuell stilling i det offentlige vil på bakgrunn av utdanningens innhold derfor neppe bli en saksbehandlerstilling, men en form for administrativt ansatt til dels med støttefunksjonsoppgaver. I det private vil man trolig bare bli betrodd enklere kontoroppgaver i tilknytning til saksbehandling som skjer på advokatkontorer, revisorer eller andre aktuelle arbeidsplasser.

Konklusjon

Nei, kravene er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Søkeren må

- sikre at det er samsvar mellom utdanningens innhold og emner og utdanningens læringsutbytte og navn, jf. 3.1.2 Utdanningens navn

3.7 Undervisning, veiledning og vurdering

§ 3-4 (1) Utdanningen skal ha et pedagogisk opplegg som sikrer god veiledning og oppfølging av studentene både som gruppe og individ.

§ 3-4 (2) Undervisningsformer og læringsaktiviteter, herunder eventuell praksis, skal være tilpasset læringsutbyttet som skal oppnås.

§ 3-6 (1) Eksamens- og vurderingsordningene skal være egnet til å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd.

Vurdering

Pedagogisk opplegg

Jusutdanning har en faglig ansvarlig og pedagogisk ansvarlig som skal sikre gjennomføringen av det pedagogiske tilbudet til studentene, men ingen lærerstab og dermed heller ikke et faglig miljø som er samlokalisert. Dette er en svakhet sammenlignet med etablerte fagskoler.

I studieplanen fremkommer det en nøyaktig angivelse av tidsomfanget av undervisning og veiledning. Denne oversikten er informativ, men det fremkommer ikke noe om timetallet skal brukes til forelesninger alene, eller om det er satt av tid til gruppeundervisning. Vi kommer straks til hvorfor dette er av vesentlig betydning.

Undervisningsformer og læringsaktiviteter

Utdanningen er stedbasert og skal finne sted i leide lokaler. Undervisningsformene nevnt i søknaden er forelesninger og undervisning i grupper, kalt «kollokvier» i søknaden. Det er uklart om dette er gruppeundervisning med lærer, eller om det er studentdrevne kollokvier, noe som ligger i en normalforståelse av begrepet «kollokvie». Forelesninger er i stor grad enveis-kommunikasjon, og jussemmene er teoretiske og til dels abstrakte og dermed vanskelig å formidle forståelse i gjennom forelesninger alene. For at læringsutbytte skal nås, mener vi at «kollokvie» bør gjennomføres som lærerstyrt undervisning i mindre grupper. Etter vår mening er det nemlig en nødvendighet å jobbe i mindre grupper for å oppøve juridiske ferdigheter i problemløsning, ved bruk av kunnskaper innenfor et fagområde kombinert med metodisk forståelse. Vi mener dette ikke kan formidles i en forelesningssituasjon, og at det er vesentlig for oppnåelse av læringsutbyttet at studentene får tid til å jobbe i grupper.

Studentenes skal bli veiledet og fulgt opp i emnene praksis og prosjekt på en måte og i et omfang som vi finner tilfredsstillende.

Det legges opp til at studentene også skal benytte seg av flere e-læringskurs fra (tidligere) Difi (nå Digitaliseringsdirektoratet) som elektroniske læremidler i undervisningen. Dette er kurs som er utarbeidet, tilpasset for ansatte i offentlig sektor, og vi er tvilende til om disse kursene vil være egnede for kandidatene på denne utdanningen og hvilken nytte det vil være å ta disse kursene.

Praksis

Emnet Praksis består av en praksisperiode over 4 uker med 20 arbeidsdager på 8 timer hver dag. I denne perioden vil studiestedet følge opp studentene jevnlig med å kontakte studentene og praksisstedet. Fortrinnsvis vil denne kontakten være via telefon. Studieportalen vil benyttes til å kommunisere med studentene dersom det er faglige spørsmål eller tilbakemeldinger underveis. I tillegg vil studiestedet besøke alle studentene i praksisperioden minst én gang og oftere dersom det er behov. Etter praksisperioden skal det leveres en praksisrapport. Studiestedet bistår med veiledning i arbeidet med praksisrapporten, men dette er et selvstendig arbeid som karakterettes. Dermed vil veiledningen fra Jusutdanning i hovedsak bestå i å svare på praktiske spørsmål.

Det er ikke beskrevet eller skissert hvordan praksisperioden for en juridisk saksbehandler skiller seg ut i fra praksisperioden til en «jusksulent privatrett» eller «advokatassistent», ut over at studentene skal tilegne seg ferdigheter som er «nødvendige for en juridisk saksbehandler». Vi er kjent med at læringsutbyttet for praksis er identisk beskrevet for alle de tre utdanningene som Jusutdanning søker akkreditert. I søknaden står det at «Praksis skal gi kunnskap og utvikle ferdigheter som er *nødvendige*

for utførelse av de daglige rutinene til en juridisk saksbehandler.» (Vår utheving.) Vi finner at læringsutbyttet for praksis ikke er tilpasset og konkretisert for utdanningen og derfor vil ikke praksisperioden nødvendigvis gi det som er «nødvendig» for en juridisk saksbehandler.

Eksamens- og vurderingsordningene

Samtlige eksamener er hjemmeeksamener, og i tillegg skal det skrives en praksisrapport og for prosjektet skal det skrives et fremdriftsnotat fra prosjektleder, et refleksjonsnotat fra prosjektgruppen og endelig en projektrapport. For praksis og prosjekt, finner vi at ordningene som sikrer oppfølging underveis og refleksjon fra studentenes side er beskrevet og at de er tilfredsstillende.

Når det gjelder de øvrige emnene skal det brukes hjemmeeksamener. Jusutdanning utdyper dette nærmere i søknaden:

«Kandidatene skal ikke samarbeide, og det vil derfor bli gjennomført en kontroll og sammenligning av besvarelsene før de sendes til sensorene. Dette for å avdekke like besvarelser. Eksamensoppgavene vil etterspørre refleksjon, og utforming av besvarelsen på en slik måte at det vil kunne være mulig å avdekke om kandidatene har samarbeidet med hverandre. Det legges opp til at eksamensoppgavene er såpass omfattende at det ikke i stor grad vil være tid til å samarbeide om besvarelsene.»

Vi er likevel bekymret for om hjemmeeksamener alene er egnede til å kontrollere om læringsutbyttet faktisk er oppnådd, med tanke på hvor stor muligheten for fusk er på en slik løsning. En korrigerende individuell muntlig eksaminasjon vil etter vårt syn være egnet til å bøte på dette.

Søkeren oppgir at to sensorer skal vurdere eksamen og sette karakter etter studentens måloppnåelse av læringsutbyttet i utdanningen. Begrunnelsen for vurderingen skal formidles skriftlig ved at sensor gir en god og forståelig begrunnelse. Vi finner dette å være tilfredsstillende.

Det oppgis som en målsetning at det skal være ekstern deltakelse i sensuren, men det er ikke nærmere redegjort for hvem dette er eller hvordan dette er tenkt organisert og gjennomført. Vi forutsetter at Jusutdanning skal ha en form for ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene, slik fagskoleloven § 21 fastsetter.

Konklusjon

Nei, kravene er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Søkeren må

- gjøre rede for hvor mye av undervisningen som skal skje i forelesninger, og sikre at tilstrekkelig mengde skjer i mindre grupper
- tilpasse og konkretiserte læringsutbyttet for praksis for *juridisk* saksbehandler-utdanningen

Søkeren bør

- vurdere å avholde en karakterjusterende muntlig eksaminasjon for å sikre at læringsutbyttet er oppnådd

3.8 Praksisordning

§ 3-1 (4) For utdanninger med praksis skal det foreligge avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene.

§ 3-5 (2) For utdanninger med praksis skal eksterne praksisveiledere ha kompetanse til å veilede og vurdere studentene i praksis.

Vurdering

Hensikten med praksisordningen er innhenting av erfaring fra den praktiske arbeidshverdagen som venter etter fullført utdanning. Praksis skal gi kunnskap og utvikle ferdigheter som er nødvendige for utførelse av de daglige rutinene til en juridisk saksbehandler.

Jusutdanning har fremlagt en mal for praksisavtaler og har dokumentert en praksisavtale inngått med advokatfirmaet Arntzen de Besche AS. Det oppgis at det arbeides med å få på plass flere avtaler, og det er vedlagt en liste over potensielle praksisplasser. Den inngåtte avtalen gjelder for alle tre utdanningene som søkes akkreditert. NOKUT stiller ikke krav om at det må foreligge praksisplasser for alle studentene ved søknadstidspunktet, men vi mener at én inngått avtale er alt for lite til å sannsynliggjøre at relevant praksisplass kan tilbys til studentene på saksbehandlerutdanningen. Vi mener derfor at Jusutdanning må få flere avtaler på plass. Med tanke på den bredden av stillinger kandidatene skal kunne tre ut i, ifølge søkeren, vil vi anbefale å etablere avtaler i ulike sektorer.

Vedlagt malen for praksisavtale er det informasjon om praksisperioden som ikke finnes i studieplanen eller søknaden. Her fremgår det at «studentene skal selv prøve å skaffe seg praksisplass som øvelse til å søke jobb», og at fagskolen er ansvarlig for å skaffe praksisplass dersom studenten ikke selv klarer å skaffe praksisplass. Vi mener at dette må vendes om: Studentene kan fremme forslag om praksisplass, men det er fagskolen som i første rekke skal finne praksisplass. Det er fagskolens ansvar å sørge for at det er praksisplasser tilgjengelige for alle studentene, og vi er litt usikre på om fagskolen, med de administrative ressurser beskrevet, vil klare å sikre gode praksisplasser og følge opp på en god måte.

Malen for praksisavtale og den som er inngått med Arntzen de Besche AS, har et lite konkretisert innhold: Det står at «studenten i løpet av praksisperioden skal være innom forskjellige oppgaver, og få erfaring fra arbeid knyttet til utdanningens læringsutbyttebeskrivelser.» Dette gjenspeiler det at læringsutbyttene for praksis er i overkant generelle, jf. vår vurdering av praksis punkt 3.7. Dette må utbedres.

I avtalen er det vist til at veilederen på praksisstedet skal være «faglig og pedagogisk egnet» til å lede studenten gjennom praksisperioden. Vi er usikre på hva som ligger i dette, og det kan gjerne konkretiseres. Endelig merker vi oss at den inngåtte avtalen og flesteparten av de potensielle avtalepartene er advokatfirmaer, og vi er i tvil om at disse er særlig egnet som praksisplass for en juridisk saksbehandler. Det kan de imidlertid være, hvis læringsutbyttet for praksis konkretiseres og praksisstedet dermed forpliktes til å gi oppgaver som er relevant for å oppnå læringsutbyttet, jf. vår vurdering under punkt 3.7 Undervisning, veiledning og vurdering: praksis.

Under punkt 3.12 Infrastruktur vil vi komme tilbake til noen flere forhold ved praksis som vi finner uklare.

Konklusjon

Nei, kravene er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Søkeren må

- tydeliggjøre at det er deres, og ikke studentenes, ansvar å finne praksisplass
- få på plass flere praksisavtaler
- sikre at praksisplassene gir studentene nødvendig utbytte

Søkeren bør

- tydeliggjøre hvilke faglige og pedagogiske krav som stilles til de eksterne veilederne.
- inngå praksisavtaler innenfor ulike sektorer

3.9 Undervisningspersonale

§ 3-5 (1) Undervisningspersonalets sammensetning og samlede kompetanse skal være tilpasset utdanningen slik den er beskrevet i studieplanen. Undervisningspersonalet må samlet ha følgende kompetanse:

- a) Formell utdanning minst på samme nivå som det undervises i, innen det aktuelle fagområdet eller nærliggende fagområder. For nye fagområder der det ennå ikke tilbys tertiær utdanning, kan langvarig yrkespraksis erstatte formell utdanning.
- b) Pedagogisk kompetanse relevant for utdanningen. Minst én person skal ha formell pedagogisk utdanning og erfaring, og et særlig ansvar for utdanningens pedagogiske opplegg.
- c) Digital kompetanse relevant for utdanningen.
- d) Relevant og oppdatert yrkeserfaring.

§ 3-5 (3) Undervisningspersonalet må være stort og stabilt nok til å gjennomføre fastsatte læringsaktiviteter.

Vurdering

Tabellen over undervisningspersonalet for utdanningen viser at undervisningspersonalets sammensetning og samlede kompetanse er tilpasset utdanningen slik den er beskrevet i studieplanen. Både formell utdanning og pedagogisk kompetanse er på plass. Tabellen over undervisningspersonalet viser også at alle har relevant yrkeserfaring over flere år.

Jusutdanning har i kravspesifikasjonen skilt mellom hvilken kompetanse som er relevant for det enkelte emnet. Vi mener det er en fornuftig tilnærming, ettersom det er ulik kompetanse som er nødvendig. Det er én uklarhet som vi foreslår at søkeren gjør klarhet i: Forskriftskravet er at personalet *samlet* skal ha den nødvendige kompetansen, mens det er uklart i kravspesifikasjonen hvorvidt det stilles krav til alle som bidrar i emnet, samlet sett, eller til den enkelte. Hvis det er sistnevnte, ser ikke alle ut til å oppfylle kravene.

Formell utdanning

I Kravspesifikasjonen stilles det krav til at undervisningspersonalet minst skal ha formell utdanning på fagskolenivået som det undervises på, men helst høyere utdanning med bachelor eller mastergrad. Alternativt vil det kreves minst seks års relevant arbeidspraksis innenfor emnet det skal undervises.

Kravet kan variere noe etter hvilket emne det undervises i. Det stilles imidlertid strengere krav til formell utdanning i emnet «Jus» som er mer omfattende og krevende.

Skolen har ikke noe eget system for kompetanseheving av lærerstaben, men viser til at mange er utøvere av yrker med faste krav til kursing og etterutdanning. Undervisningspersonalets formelle utdanning oppfyller søkers og NOKUTs krav.

Pedagogisk kompetanse og den pedagogisk ansvarlige

Forskriften stiller krav om at minst én person skal ha formell pedagogisk utdanning og erfaring, og et særskilt ansvar for utdanningens pedagogiske opplegg; vi finner at det er tilfellet ved at pedagogisk ansvarlig har PPU, mens de øvrige lærerne har langvarig undervisningserfaring. Vi vurderer dermed den samlede pedagogiske kompetansen til fagmiljøet som tilfredsstillende. Her vil vi fremheve den langvarige undervisningserfaringen som mange av lærerne har.

Den pedagogiske kompetansen og undervisningserfaringen til den pedagogisk ansvarlige er godt beskrevet i søknaden. Hun skal ha et særlig ansvar for det pedagogiske opplegget, som innebærer valg av pedagogisk tilnærming og metodisk og pedagogisk tilrettelegging av utdanningen. Den metodiske og pedagogiske tilretteleggingen omfatter også valg av vurderingsordninger tilpasset utdanningens læringsutbytte. I tillegg til å ha ansvaret for utviklingen av det pedagogiske opplegget, har vedkommende også ansvaret for gjennomføringen og kvalitetssikringen av det pedagogiske opplegget. Vi mener personen har den kompetansen som skal til for å ivareta oppgaven som pedagogisk ansvarlig.

Det fremgår av søknaden at «Det er avsatt en 20 % stilling til rollen som pedagogisk ansvarlig for de tre utdanningene ved fagskolen». Ifølge tabellen over undervisningspersonalet tilknyttet *juridisk saksbehandler*, fremgår det at hun har en 65 prosent stilling hos Jusutdanning og skal bidra med undervisning og veiledning i 20 prosent av sin stilling inn i utdanningen. I tillegg skal hun bidra med undervisning og veiledning i henholdsvis 20 og 5 prosent i *advokatassistent* og *juskonsulent privatrett*. Med tanke på at det pedagogiske opplegget er så likt på tvers av utdanningene, vil vi anta at hun kan ivareta sitt ansvar med 20 prosent avsatt til å være pedagogisk ansvarlig.

Digital kompetanse

For at kravet skal være tilfredsstillende oppfylt må søkerne med stedbaserte utdanninger også ha oppgitt undervisningspersonalets digitale kompetanse. Dersom gjennomføringen av utdanningen kun fordrer ferdigheter i standard programvare og databaser er det tilstrekkelig at det oppgis at undervisningspersonalet har «grunnleggende kompetanse». Hvilken digital kompetanse som er nødvendig for å gjennomføre den aktuelle utdanningen skal fremgå av kravspesifikasjonen.

I kravspesifikasjonen oppgir Jusutdanning at grunnleggende digital kompetanse er et gjennomgående krav. For fagene i emnet «Jus» kreves det i tillegg god kompetanse innenfor Lovdata Pro og Rettsdata. For administrasjonsemnene kreves det god kompetanse i tekstbehandlingsprogram som Word. For regnskapsemmene kreves det god kompetanse i regnskapssystem. Vi legger til grunn at kompetansen er «god», selv om det ikke er spesifisert i oversikten.

Relevant og oppdatert yrkeserfaring

Tabellen over personalet viser at yrkeserfaringen blant undervisningspersonalet er relevant, særlig innenfor juss, administrasjon, økonomi og delvis også ledelse. Alle har også flere års erfaring med

undervisning. Dette er tilfredsstillende. Det er også positivt at det stilles krav om minst seks års yrkeserfaring i tilfelle formell kompetanse mangler helt eller delvis.

Størrelse og stabilitet

Fagmiljøet består av en faglig ansvarlig i 100 prosent stilling, mens undervisningspersonalet for øvrig er ansatt i mindre brøker fra 30 til 70 prosent eller på timebasis. Av kravspesifikasjonen fremgår det at utdanningen er dimensjonert for 30 studenter og forholdstallet lærer – student er 1:30. Av tabellen over undervisningspersonalet fremkommer det at ett årsverk er satt av til utdanningen. Dette synes tilfredsstillende.

Fagskoletilsynsforskriften setter ikke krav til hvor stor andel av undervisningspersonalet som må være fast ansatt, og heller ikke til hvor store stillinger undervisningspersonalet bør ha. Det er vanlig med mange deltidsansatte i fagskolesektoren, og mange ansatte har kun en liten stilling knyttet til én utdanning eller én fagskole. Erfaringer viser at det kan være uheldig at stillingene tilknyttet utdanningen er fordelt på mange personer med små stillingsbrøker. Det er en viss risiko for at studentene kan bli skadelidende fordi man ikke klarer å skaffe vikar ved sykdom eller annet fravær.

Jusutdanning har blitt bedt av NOKUT i brev av 4. desember 2019 å redegjøre for vikarordningen. I kravspesifikasjonen er det oppgitt at det finnes et bredt nettverk av mulige vikarer i tillegg til at administrasjonen kan steppe inn ved behov. I sitt svar av 6. desember 2019 utdypes Jusutdanning dette nærmere, og gjør også rede for planer og tiltak ved langvarig fravær og sykdom. Komiteen finner denne redegjørelsen tilfredsstillende, men vil fremheve at en så liten stab, som potensielt skal drifte tre ulike utdanninger, er svært sårbart for sykefravær eller annet fravær.

Konklusjon

Ja, kravene er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Søkeren bør

- vurdere å lage et system for kompetanseheving for undervisningspersonalet, særlig med henblikk på uerfarne og nyansatte undervisere
- sørge for å ha tilgang på tilstrekkelig med vikarer til enhver tid, også ved langvarig sykdom eller annet fravær

3.10 Faglig ansvarlig

§ 3-5 (4) Utdanningen skal ha en faglig ansvarlig med formell faglig kompetanse. Faglig ansvarliges oppgave er å sikre at studentene gjennomfører utdanningen som beskrevet i planen og oppnår læringsutbyttet. Faglig ansvarlig må være tilsatt hos fagskolen i minimum 50 prosent stilling.

Vurdering

Utdanningen skal ha en faglig ansvarlig med formell faglig kompetanse. Den pedagogiske kompetansen og undervisningserfaringen til den faglig ansvarlige er godt beskrevet i søknaden. Den

faglig ansvarlige har mastereksamen i juss. Han har også flere års undervisningserfaring og erfaring som fagansvarlig for jussutdanninger.

Jusutdanning oppgir i søknaden at den ene faglige ansvarlige har ansvaret for det faglige innholdet i utdanningene:

- Advokatassistent
- Juridisk saksbehandler
- Juskonsulent privatrett

Det er avsatt til sammen 50 prosent av fulltidsstillingen til rollen som faglig ansvarlig for utdanningene, beregnet med 15 prosent på hver av de tre utdanningene og 5 prosent til overordnet faglig arbeid med fokus på utdanningene som helhet. De resterende 50 prosent av fulltidsstillingen er avsatt til rollen som rektor og eventuelt undervisning ved ekstraordinære behov, som ved sykdom eller andre uforutsette hendelser.

Faglig ansvarlig må være ansatt hos fagskolen i minimum 50 prosent stilling. Dette kravet er tilfredsstillende oppfylt. Den faglig ansvarlige er ansatt i 100 prosent stilling, hvorav halvparten er avsatt til å være faglig ansvarlig med fordelingen som er redegjort for ovenfor. Faglig ansvarlig har relevant utdanning, pedagogisk erfaring og generell digital kompetanse. Vi mener han har den kompetansen som skal til for å ivareta oppgaven som faglig ansvarlig. Den faglig ansvarlige skal videre sikre at undervisningen og læringsaktivitetene er relevante for læringsutbyttebeskrivelsene. Videre skal han følge opp at utdanningen gjennomføres i henhold til studieplanen, sikre at utdanningen er faglig relevant for yrkesfeltet samt koordinere tilbakemeldinger fra lærere og studenter med mer. Dette er tilfredsstillende gjort rede for i søknaden fra Jusutdanning AS.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.11 Sensorer

§ 3-6 (2) Sensorene skal ha kompetanse til å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd.

Vurdering

Ifølge kravspesifikasjonen og søknaden oppgir Jusutdanning at de stiller de samme krav til sensorene som til undervisningspersonalet med hensyn til utdanning, yrkes- og utdanningserfaring samt digital kompetanse; mens når det gjelder pedagogisk kompetanse er dette en fordel, men ikke et krav. Sensorenes kompetanse må også vurderes på bakgrunn av om sensuren gjelder et enkelt emne eller utdanningen som helhet. I kravspesifikasjonen er kravene til sensorenes kompetanse delt opp emnevis. Vi finner at denne ordningen og kravene til sensorenes kompetanse er tilfredsstillende. Vi mener for øvrig at det kan åpnes for at lengre relevant yrkeserfaring erstatter kravet til formell utdanning, slik tilfellet er for undervisningspersonalet, og anbefaler søkeren å vurdere det.

Det er ikke en del av kravet i forskriften, men vi finner det fornuftig å kommentere på sensorressursene, slik de fremgår av søknaden. I tabellen over undervisningspersonalet er en lærer ført

opp med stillingsandel på 5 prosent som sensor, mens to andre er markert med «X» i rubrikken sensor. I tillegg er det flere med stillingsbetegnelse som sensor uten at det fremkommer av stillingsprosenten at de skal ha sensoroppgaver. Det er uklart hva som ligger i dette og om det er satt av tilstrekkelig ressurser til sensorarbeid. Dette bør søkeren se nærmere på. De angitte sensorene ser imidlertid ut til å ha kompetanse til å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd.

En som er oppført som sensor er engasjert på timesbasis i Jusutdanning AS. Det er mulig dette betyr at vedkommende vil fungere som ekstern sensor. Denne personen er oppført med «gymnas» som formell utdanning, og synes således ikke oppfylle kravet til utdanning for å kunne være sensor, jf. imidlertid vurderingen over om realkompetansevurdering.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Søkeren bør

- vurdere om kravet til sensorenes formelle utdanning kan erstattes av lengre relevant yrkeserfaring, slik tilfellet er for undervisningspersonalet

3.12 Infrastruktur

§ 3-7 Fagskolen skal ha lokaler, utstyr, informasjonstjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold som er tilpasset utdanningen, og som utgjør et forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø for studenter og ansatte.

Vurdering

Lokaler og lærings- og arbeidsmiljø for studenter og ansatte

Utdanningen er stedbasert, og Jusutdanning har i kravspesifikasjonen oppgitt at:

«Undervisningslokalene skal være i overenstemmelse med kravene til fagskoleloven og arbeidsmiljøloven. Dette innebærer at lokalene skal tilfredsstille kravene til det fysiske arbeidsmiljøet og universell utforming. Kvaliteten på lokalene skal sikre at både studentenes og de ansattes læringsmiljø ivaretas. Lokalene skal være tilrettelagt for undervisningsformen som skal gjennomføres. Det innebærer blant annet at lokalene skal ha en hensiktsmessig størrelse i forhold til antallet studenter og læringsaktiviteten som skal utføres. Fagskolen leier lokaler og setter som forutsetning i leieavtalen at lokalene tilfredsstiller kravene til lokalene, nødvendige arbeidsverktøy og utstyr.»

Jusutdanning har fremlagt leiekontrakt med Thon Conference som dokumentasjon på at kravet er oppfylt. På et tidlig tidspunkt ønsket komiteen utdypet om hva denne avtalen innebar og om kravene i fagskoletilsynsforordningen er oppfylt. Dette ble formidlet til Jusutdanning i brev av 4. desember 2019. Jusutdanning svarte følgende på komiteens spørsmål (spørsmålene i uthevet skrift) i brev av 6 desember samme år:

Med tanke på at undervisningslokalene er lagt til et konferansehotell, og flere forhold ikke er regulert i avtalen som er vedlagt søknaden, er det noen uklarheter med tanke på fasilitetene. Det er ønskelig å vite:

a) om undervisningen er tenkt å foregå til faste tider på faste dager?

Undervisningen vil være til faste tider fra kl. 09:00 – 15:00. Undervisningsdagene kan variere, men det legges i utgangspunktet opp til undervisning hver mandag og fredag igjennom hele studieåret. Øvrige undervisningsdager vil variere mellom tirsdag, onsdag og torsdag. Undervisningsdagene fastsettes i en undervisningsplan for hvert semester. Undervisningsplanen tilgjengeliggjøres for studentene i god tid før semesterstart.

b) hva som gjøres hvis flytting av undervisningstidspunkt er nødvendig?

Hovedmålsettingen er at undervisningstidspunktet ikke skal flyttes. Dette av hensyn til forutsigbarheten for studentene. Det vil derfor heller skaffes kvalifiserte vikarer som gjennomfører undervisningen som planlagt. De aller fleste emnene i utdanningen er gjennomgående i løpet av året. Dermed er det mulig å bytte undervisningsdager mellom undervisningspersonalet, dersom det oppstår sykdom. Studentene skal i hovedsak få undervisning på de oppsatte undervisningstidspunktene. Dersom det allikevel skulle være nødvendig å flytte undervisningstidspunktet, har vi avtale med undervisningsstedet om en fleksibel ordning om bytte av tidspunkt for undervisningen. Undervisningsstedet omfatter flere aktuelle undervisningsrom som vi kan disponere. Dette gjør det enklere å foreta endringer av undervisningstidspunkt. Endringene kan også gjennomføres på kort varsel. Det er dessuten en fordel at leverandøren av undervisningsstedet har flere lokaler i Oslo sentrum, dersom det mot formodning skulle være behov for å bytte lokale grunnet endring av undervisningstidspunkt. I tillegg kan det nevnes at våre samarbeidspartnere og tilknyttede undervisere har lokaler i nærheten av våre lokaler. Dette er lokaler som vi kan anmode om å disponere, dersom det mot formodning skulle være akutt behov for dette. For eksempel:

- ▪ Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA (SANDS), adresse i Cort Adelers gate 33
- ▪ Arntzen de Besche Advokatfirma AS, adresse i Bygdøy allé 2
- ▪ KPMG Law Advokatfirma AS, adresse i Sørkedalsveien 6
- ▪ Langseth Advokatfirma DA, adresse i Haakon VIIIs gate 2
- ▪ Advokatfirmaet Hammervoll Pind AS, adresse i Wergelandsveien 7

c) hva som gjøres hvis studenter blir forsinket i utdanningsløpet?

Alle studenter vil få tilbud om personlig oppfølging med tilrettelagt undervisning for å forhindre at studentene blir forsinket i utdanningsløpet, og heller klarer å hekte seg på den alminnelige undervisningen. Avtalen med undervisningsstedet sikrer muligheten til å gjennomføre tilrettelagt undervisning utenom den alminnelige undervisningen.

Det vil gis tilbud om individuell tilpasset opplæring slik at vedkommende kan ta eksamen på et utsatt tidspunkt dersom studenten blir forsinket i utdanningsløpet som følge av langvarig sykdom eller av andre årsaker ikke kan gjennomføre utdanningsløpet på normert tid, som for eksempel ved ulike permisjoner. Dersom situasjonen gjør dette vanskelig, vil studenten få tilbud om å starte studieåret på nytt neste studieår. Det vil foretas en konkret vurdering av dokumentasjon fra enten lege, psykolog, logoped eller annen sakkyndig, som grunnlag for å tilby muligheten for å gjennomføre studieåret på nytt uten ekstra kostnad for studenten. Vår

målsetting er å bistå studentene slik at de unngår å ta studieåret på nytt. Vi vil gjøre det vi kan for å tilrettelegge best mulig i forhold til situasjonen.

d) hva som eventuelt finnes utenom «undervisningssalen»; finnes for eksempel disponible rom for studentgrupper og hvordan er det med arbeidsplasser for underviserne?

Det vil være tilgjengelige rom for gruppearbeid og egenarbeid på undervisningsstedet. Behovet for grupperom vil tilpasses særskilt i perioder med prosjekt og andre samarbeidsoppgaver. Det vil også gis mulighet til å gjennomføre eksamen på undervisningsstedet, dersom det er studenter som ønsker dette. Underviserne vil disponere et eget rom på undervisningsstedet, som kan brukes for forberedelser og etterarbeid tilknyttet undervisningen. De aller fleste i undervisningspersonalet arbeider i advokatfirmaer som er i nærheten av lokalene til Jusutdanning og har gitt uttrykk for at de helst ønsker å benytte disse lokalene for forberedelser og etterarbeid. Studentene som ønsker å snakke med noen i undervisningspersonalet utenom undervisningen, kan avtale tidspunkt for dette direkte med underviseren. Fellesmøter og andre samlinger for hele undervisningspersonalet vil være på undervisningsstedet og leies for anledningen.

Læringsmiljø

Det er ikke lagt frem noen leieavtale eller nærmere beskrivelser av fasilitetene for egenarbeid og gruppearbeid på undervisningsstedet. Det er derfor fremdeles uklart om kravet er oppfylt. Vi finner imidlertid at redegjørelsen ikke er tilfredsstillende. Selv om det i klargjøringen under **d)** fremkommer at studentene har tilgjengelig gruppe/kollokvierom som kan brukes til lesing eller andre former for egenstudier, er det uklart om det er tilstrekkelig med lokaler for at studentene får et læringsmiljø. Det er blant annet uklart om tilgjengelige rom vil gjelde utover undervisningstiden (09.00–15.00) og på dager hvor det ikke er planlagt undervisning. Det er også tvilsomt om de fasiliteter som beskrives er tilstrekkelige for å gi studentene et læringsmiljø som sikrer en tilfredsstillende studiesituasjon, jf. fagskoleloven § 15. Jusutdanning må legge fram dokumentasjon på hvor mange kollokvie/grupperom som er tilgjengelige for egenarbeid, når det ikke foregår organisert undervisning. Det må videre vises hvordan det legges til rette for et godt og inkluderende læringsmiljø på lærestedet.

Arbeidsmiljø

I svarbrevet om administrasjonens oppgaver av 6. desember, fremgår det at det tilligger administrasjonen å «sørge for god oppfølging av studentene og undervisningspersonalet». Vi tenker at dette kan bli utfordrende med en stab som består av ansatte med hovedstilling et annet sted og utfører oppgaver for Jusutdanning som bierverv eller på timebasis. Jusutdanning må konkretisere hvordan et godt fysisk og psykisk arbeidsmiljø er tenkt ivaretatt.

Utstyr

Det er samsvar mellom det kravspesifikasjonen krever at undervisningslokalene skal ha av tilgjengelig utstyr og det som fremgår av avtalen med Thon Conference. Vi legger derfor til grunn at dette kravet er oppfylt.

IKT-ressurser og informasjonstjenester

Det forventes at studentene bruker sine private PC-er, noe som er tydelig informert om av Jusutdanning AS. Når det gjelder nettforbindelse er dette nedfelt i kravspesifikasjonen og kontrakten med Thon Conference. Nødvendig programvare og databasetilgang forutsettes gjort tilgjengelig for

studentene. Kravspesifikasjonen viser til studieplanen, hvor dette er tilfredsstillende gjort rede for under punkt 10.3 Elektroniske læremidler.

Canvas benyttes som læringsmiddelplattform. Her foregår det meste av kommunikasjon, innleveringer, og eksamen og andre vurderinger. Canvas instructure brukes av de aller fleste universiteter og høyskoler i dag. Vi finner at dette er tilfredsstillende.

Canvas er også tenkt brukt til innlevering av eksamen. Så lenge alle eksamenene er hjemmeeksamener, antar vi at dette ikke er et problem. Skulle utdanningen innføre skoleeksamener, må det anskaffes et system som er rigget for slike eksamener, for eksempel Inspira eller Wiseflow.

Det er ikke oppgitt om studentene har tilgang til bibliotek tjenester. Dette må gjøres rede for.

Tekniske og administrative tjenester

Det er ikke gjort rede for om det gis noen form for opplæring i bruken av Canvas programvare og enkelte nettbaserte verktøy. Når det gjelder Canvas er det oppgitt i studieplanen at studentene skal gis opplæring i bruken av LMS-en⁴ av administrasjonen, noe som er tilfredsstillende. Lovdata og Rettsdata vil studentene kurses i av personell fra leverandørene, og det er tilfredsstillende. Selvsagt vil mye av opplæringen i bruken av de andre programmene og nettbaserte verktøyene kunne skje i undervisningssituasjonen hvor de aktuelle programmene brukes, men det kan likevel tenkes at det vil oppstå behov for opplæring og individuell oppfølging. Det er heller ikke gjort rede for hvordan teknisk support og bruker støtte er tenkt lagt opp.

Når det gjelder administrative tjenester, så ble Jusutdanning forespurt i brev av 4. desember 2019 om hvem som utgjorde «administrasjonen» i utdanningen. Jusutdanning svarte i brev av 6. desember 2019 at administrasjonen består av fire personer, faglig og pedagogisk leder og to andre som også er oppført som undervisningspersonale. Administrasjonen skal ifølge Jusutdanning AS:

«til enhver tid omfatte det nødvendige personalet for å kvalitetssikre utdanningene og sørge for god oppfølging av studentene og undervisningspersonalet. Den totale sammensetningen av administrasjonen vil tilpasses behovet og studentantallet.»

Sett bort ifra fagansvarlig, er det ikke gjort rede for hvor stor stillingsprosent de øvrige tre personene som oppgis å utgjøre administrasjonen har til å utføre administrative gjøremål, da disses roller i tabellen over personalet er oppført i roller som «pedagogisk ansvarlig, foreleser, veileder og sensor». Det må redegjøres nærmere for hvor stor stillingsandel som er satt av til administrative gjøremål. Det er krevende å administrere 90 studenter på praksisplass for en liten administrasjon, og vi er i tvil om organisasjonen er tilstrekkelig rigget for å håndtere dette på en tilfredsstillende måte.

Det er oppgitt at det aller meste av kommunikasjonen med studentene skal foregå via Canvas, og det er naturlig å anta at en del kan skje via telefon, e-post eller Skype. Vi merker oss likevel at Jusutdanning ikke har oppgitt et fast kontorsted, bare en postboksadresse. I søknaden står det at administrasjonen skal følge opp studenter i risikogruppen for frafall, for eksempel høyt fravær, med telefonsamtaler og møter. For tilfeller der studentene skulle ha behov for slik personlig hjelp og veiledning, bør det finnes fasiliteter hvor det kan skje på en betryggende måte.

I svarbrevet om administrasjonens oppgaver av 6. desember, fremgår det at det tilligger administrasjonen å «sørge for god oppfølging av studentene og undervisningspersonalet». Vi tenker at

---

⁴ Learning Management System; den digitale læringsplattformen

dette kan bli utfordrende med en stab som består av ansatte med hovedstilling et annet sted og utfører oppgaver for Jusutdanning som bierverv eller på timebasis. Jusutdanning må derfor redegjøre for hvordan et forsvarlig arbeidsmiljø er tenkt ivaretatt.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Søkeren må

- redegjøre hvor stor stillingsprosent som er avsatt til administrative gjøremål
- redegjøre for hvordan de vil legge til rette for et godt og inkluderende læringsmiljø på lærestedet.
- legge fram dokumentasjon på hvor mange gruppe/kollokvierom som er tilgjengelige for studentene til egenarbeid i tiden det ikke foregår organisert undervisning
- redegjøre for hvordan studiestedet skal sørge for praksisplasser og følge opp 90 studenter på praksis med ressursene avsatt til administrasjonen
- redegjøre for hvilke lokaler som vil være tilgjengelig for studentene utover undervisningen, og hvordan lokalene skal sikre et godt læringsmiljø
- redegjøre for hvordan et forsvarlig arbeidsmiljø for undervisningspersonalet er tenkt ivaretatt

3.13 Konklusjon etter sakkyndig vurdering

Utdanningen anbefales ikke godkjent.

Følgende i fagskoletilsynsforskriften er ikke tilfredsstillende oppfylt: §§ 3-1, 3-2, 3-3, 3-4, 3-7.

Se punkt 3.1–3.12 i dette rapportutkastet for en vurdering av de ulike kravene.

4 Tilvarsrunde

NOKUT mottok 21. februar 2020 tilbakemelding fra søkeren, på de sakkyndiges vurdering i utkast til tilsynsrapport. Under presenterer vi søkerens tilbakemelding på den sakkyndige vurderingen, samt de sakkyndiges tilleggsvurdering av de opprinnelig underkjente kravene.

4.1 Søkerens tilbakemelding

Tilsvar av 21.02.2020 til NOKUT vedrørende utdanningen «Juridisk saksbehandler», saksnummer 19/07347. Navnet på utdanningen er nå endret til «Juskonsulent forvaltningsrett».

Det presiseres at det er vesentlig forskjell på utdanningene basert på det juridiske innholdet:

- Advokatassistent - Generell kompetanse med flere ulike rettsområder
- Juskonsulent forvaltningsrett - Spesialisert kompetanse med fordypning innen forvaltningsrett
- Juskonsulent privatrett - Spesialisert kompetanse med fordypning innen privatrett

Den videre fremstillingen i tilsvaret er basert på må-punktene i utkastet til rapport fra NOKUT.

3.1.1 Utdanningens læringsutbytte

- **justere læringsutbyttebeskrivelsene for praksis og prosjektarbeid slik at de er dekkende for hva kandidatene sitter igjen med etter endt utdanning, og ikke beskriver hva kandidatene skal beherske underveis i læringsprosessen**

Det er oppdatert i studieplanen punkt 5.2, 5.3, 5.4, 6.5 og 6.6.

- **justere læringsutbyttebeskrivelsen under «ferdigheter» hvor kandidatene må kunne mer enn å bare identifisere juridiske problemstillinger**

Det er oppdatert i studieplanen punkt 5.3 (læringsutbytte punkt 1).

- **redegjøre for de læringsutbyttene som ser ut til å mangle sett opp mot NKR**

Det er endret i studieplanen punkt 5.2 (læringsutbytte punkt 8 og 9) og punkt 5.4 (læringsutbytte punkt 7).

- **sikre at læringsutbyttet speiler den kompetansen som kan oppnås av utdanningens innhold og gir et realistisk bilde av hvilke muligheter kandidatene har i arbeidslivet**

Det er oppdatert i studieplanen punkt 5.3 (læringsutbytte punkt 8) og punkt 5.4 (læringsutbytte punkt 1). Det er for øvrig gjort endringer av læringsutbyttet i overensstemmelse med utdanningens innhold og emner. Se redegjørelse i punkt 3.6 nedenfor. Det også gjort oppdateringer som bedre gjenspeiler formuleringene i NKR.

3.1.2 Utdanningens navn

- **endre navn til noe som har mer sammenheng med læringsutbyttet og reell mulighet til å finne relevant arbeid**

Navnet er endret til «Juskonsulent forvaltningsrett» gjennomgående i studieplanen. Utdanningen gir en spesialisert kompetanse i overensstemmelse med øvrige endringer i utdanningen som redegjort for under punkt 3.6. Dette gir kandidatene etterspurt spesialisert kompetanse om forvaltningsrett som er aktuelt i administrative og saksforberedende stillinger i forvaltningen og advokatbransjen. Dette bekreftes gjennom kommunikasjon med våre samarbeidspartnere og undervisningspersonalet som er innen forvaltningen og advokatbransjen.

3.2 Opptak

- **utbedre det som står om realkompetansevurdering som grunnlag for opptak**

Det er endret i studieplanen, punkt 2.2.

3.6 Utdanningens innhold og emner

- **sikre at det er samsvar mellom utdanningens innhold og emner og utdanningens læringsutbytte og navn, jf. 3.1.2 Utdanningens navn**

Utdanningens innhold og emner er endret i studieplanen ved å erstatte emnet «Regnskap», samt studieenheter avtalerett, kjøpsrett, selskapsrett og pengekravsrett med et nytt emne «Forvaltningsrett II, som er fordypning innen spesiell forvaltningsrett. Emnet «Jus» endrer navn til «Forvaltningsrett I», som omfatter alminnelig forvaltningsrett med økt timeantall. Dette er tilpasset i hele studieplanen derav pensum i punkt 10.1.

3.7 Undervisning, veiledning og vurdering

- **gjøre rede for hvor mye av undervisningen som skal skje i forelesninger, og sikre at tilstrekkelig mengde skjer i mindre grupper**

Dette er endret i studieplanen punkt 8 (avsnitt 1 og 2). Begrepene og delingen mellom «forelesninger» og «kollokvier» utgår. Det er lagt inn presisering om at: «Studentenes aktive deltakelse og gruppearbeid med veiledning vil utgjøre en sentral del av undervisningen.»

- **tilpasse og konkretiserte læringsutbyttet for praksis for juridisk saksbehandler-utdanningen**
Læringsutbyttebeskrivelsene for praksis er endret i studieplanen punkt 6.6. Det er også inntatt nærmere beskrivelse av praksis direkte i studieplanen utbedret fra dokumentet «Mal for praksisavtale Juridisk saksbehandler». Det fremgikk imidlertid av vår søknad at praksisinnholdet vil tilpasses læringsutbyttet for utdanningen, se søknaden under «Beskriv hvordan praksis tilrettelegges» avsnitt 7: «...praksisperioden omfatter relevante arbeidsoppgaver i overensstemmelse med praksisplanen til studenten. Praksisplanen er utarbeidet på bakgrunn av læringsutbyttebeskrivelsene i utdanningen, som fremgår av studieplanen.»
Læringsutbyttebeskrivelsene i utdanningen er de overordnede læringsutbyttebeskrivelsene som er spesifikke for utdanningen som helhet. Dermed tilpasses innholdet i praksis til utdanningen.

3.8 Praksisordning

- **tydeliggjøre at det er deres, og ikke studentenes, ansvar å finne praksisplass**

Dette er oppdatert i studieplanen punkt 6.6, avsnitt 4 i beskrivelsen av praksis.

- **få på plass flere praksisavtaler**

Vedlagt følger nye oppdaterte praksisavtaler med Sarpsborg kommune og SANDS Advokatfirma. Det vil komme flere praksisavtaler i tiden fremover, som vil ettersendes.

- **sikre at praksisplassene gir studentene nødvendig utbytte**

Dette er endret i studieplanen punkt 6.6, se redegjørelse i punkt 3.7 ovenfor (punkt 2).

3.12 Infrastruktur

- **redegjøre hvor stor stillingsprosent som er avsatt til administrative gjøremål**

Det er avsatt tre årsverk til administrative gjøremål, i tillegg til praksisansvarlig som skal følge opp studentene i praksis. Det er redegjort nærmere for dette i vedlegget «Læringsmiljøet og arbeidsmiljøet ved Jusutdanning».

- Rektor/faglig ansvarlig (100 %, derav 50 % rektor og 50 % faglig ansvarlig)
- Pedagogisk ansvarlig (55 %, derav 20 % pedagogisk ansvarlig og 35 % avsatt til øvrig administrasjon)
- Studierådgiver og karriereveileder, med oppfølging av studenter (45 %)
- Administrasjonsmedarbeider, med oppfølging av studenter (100 %)
- Praksisansvarlig, se også forklaring nedenfor i punkt 3.12 (punkt 4 oppfølging i praksis)

▪ **redegjøre for hvordan de vil legge til rette for et godt og inkluderende læringsmiljø på lærestedet**

Det er redegjort nærmere for hvordan det skal skapes et godt og inkludere læringsmiljø i vedlegget «Læringsmiljøet og arbeidsmiljøet ved Jusutdanning». Administrasjonen har lokale samme sted som der undervisningen foregår.

Det var gjort rede for teknisk support og brukerstøtte i søknaden under «Veiledning og oppfølging» tredje avsnitt. Dette er nå også inntatt i vedlegget «Læringsmiljøet og arbeidsmiljøet ved Jusutdanning».

Læringsmiljøet og bibliotektenester er beskrevet i søknaden i vedlegget «Læringsmiljø, infrastruktur og studieportalen ved Jusutdanning AS». Det er nå nærmere redegjort for i vedlegget «Læringsmiljøet og arbeidsmiljøet ved Jusutdanning».

▪ **legge fram dokumentasjon på hvor mange gruppe/kollokvierom som er tilgjengelige for studentene til egenarbeid i tiden det ikke foregår organisert undervisning**

Det er inngått ny avtale om leie av lokaler som ivaretar lokaler for studentene til både egenarbeid og til gruppearbeid utenom undervisningen, se vedlagt «Avtale om leie av lokaler». Det er ytterligere presisert og redegjort for i vedlegget «Læringsmiljøet og arbeidsmiljøet ved Jusutdanning».

▪ **redegjøre for hvordan studiestedet skal sørge for praksisplasser og følge opp 90 studenter på praksis med ressursene avsatt til administrasjonen**

Det vil i forbindelse med praksisperioden være en egen praksisansvarlig i administrasjonen som skal følge opp studentene i praksis. I tillegg vil de øvrige personene i administrasjonen også bidra i dette arbeidet. Hver av utdanningene vil ha praksisperiode i hver sin måned. Det vil dermed være 30 studenter av gangen å følge opp samtidig i praksis. De store advokatfirmaene har gitt uttrykk for at de ønsker flere praksisstudenter samtidig, og være praksissted for flere av utdanningene. Det vil ved eventuell godkjenning bli sendt ut forespørsel om praksis til alle egnede advokatfirmaer i Oslo, til Oslo kommune og nærliggende kommuner, samt øvrige forvaltningsorganer i Oslo.

▪ **redegjøre for hvilke lokaler som vil være tilgjengelig for studentene utover undervisningen, og hvordan lokalene skal sikre et godt læringsmiljø**

Det er inngått ny avtale om leie av lokaler og det er redegjort nærmere for dette i vedlegget «Læringsmiljøet og arbeidsmiljøet ved Jusutdanning». Det vil være rom tilgjengelig for studentene utover undervisningen, derav rom for egenarbeid med studiene og gruppearbeid.

▪ **redegjøre for hvordan et forsvarlig arbeidsmiljø for undervisningspersonalet er tenkt ivarett**

Det er redegjort nærmere for dette i vedlegget «Læringsmiljøet og arbeidsmiljøet ved Jusutdanning».

Øvrige endringer:

- Vedtektene er oppdatert i overenstemmelse med forslag til tydeliggjøring.
- Forskriften er oppdatert i overenstemmelse med forslag til tydeliggjøring.

Det er også foretatt vurdering og nødvendige endringer av alle bør-punktene i rapporten. Dokumentasjon på dette og oppdaterte dokumenter kan fremlegges på forespørsel.

4.2 Sakkyndig tilleggsvurdering

Vi har vurdert Jusutdanning AS sitt tilsvaer til vaer vurdering og ma si de har gjort en stor jobb og foretatt store endringer i studieplanen. Naar det gjelder endringene i utdanningens innhold, emner og laeringsutbytte, er noen endringene sa vesentlige at vi stilte NOKUT spaersmaal om det ikke var mer *for* omfattende enn tilsvaersordningen i utgangspunktet legger til rette for. Dette medfoerer at det er forhold vi ville finne det naturlig a knytte noen kommentarer til hvis de var i den opprinnelige soeknaden. Naar soekeren imidlertid ikke faar en tilsvaersrunde til, finner vi det vanskelig a vurdere forholdene som kritiske nok til at vi vil kreve oppretting – som da vil foere til at utdanningen ikke kan akkrediteres. I dialog med NOKUT har vi kommet til enighet. NOKUT aapnet for a ta tilsvaret til behandling, jf. 4.4 NOKUTs bemerkning til tilsvaret, sa her foelger vaer vurdering.

Vi finner at praksisopplegget na er tilfredsstillende beskrevet og det er sannsynliggjort at soeker kan fa tilstrekkelig med praksisplasser og ivareta studentene under praksis. Opptak ved realkompetansevurdering er na tilfredsstillende beskrevet.

Redegjoerelsen av de administrative ressursene og tiltak rettet mot fagmiljoet finner vi tilfredsstillende. Vi finner det saerlig positivt at studentene og administrasjonen er samlokalisert.

Den nye infrastrukturen kan i seg selv vaere tilfredsstillende for utdanningen, men avtalen med Scandic Holberg gir rom for spaersmaal: Det staar for eksempel at studentene «kan benytte rom til gruppearbeid» mellom 8 og 20 alle hverdager, men ikke hvor mange rom eller hvilken stoerrelse de har. Vi har begrenset kjennskap til hotellet, men vet at den vanlige moeteromdelen ikke er sa omfangsrik.⁵ Vi stiller oss derfor spaerrende til hvordan avtalen fungerer i praksis; hvorvidt Jusutdanning na overtar all moeteromkapasitet pa hotellet, om studentene er sikret mot a bli fortrenget av hotellets kurs- og konferansevirksomhet og annen virksomhet i regi av Jusutdanning AS? Og hvordan det vil bli med opptil 90 studenter som skal dele pa de samme lokalene. Jusutdanning ma til enhver tid oppfylle kravene til fagskoledrift og levere i henhold til sin avtale med studentene og de berettigede forventninger studentene har til den, vi tenker at Jusutdanning er sitt ansvar bevisst og vi forutsetter derfor ganske enkelt at den enkelte studentens arbeid- og laeringsmiljo ivaretas pa en god maate.

Soeker har til en viss grad tydeliggjort at undervisning ogsa vil forega i mindre grupper og at det vil vaere mye mer enn bare forelesninger. Dette er positivt, men vi hadde onsket et mer konkret svar pa vaart krav. Som eksempel kan vi nevne at det ved juridisk fakultet i Tromsø er en fordeling pa 1/3 forelesning og 2/3 kurs (undervisning og arbeid i mindre grupper). Vi er nysgjerrige pa hvordan opplegget til Jusutdanning vil vaere mer i detalj, som fordelingen og hvor mange studenter det blir per gruppe, men ser at dette tilfaller institusjonens faglige frihet. Vi vil derfor bare understreke betydningen av arbeid i mindre grupper for a virkelig bearbeide fagstoffet, og at en ytterligere beskrivelse av opplegget med fordel kan inkluderes i studieplanen.

Soeker har gjort grep for a ga bort ifra generalist-preget den opprinnelig studieplanen hadde. Emnet «Jus» er endret til «Forvaltningsrett I» og har faatt et oekt timeantall. Emnet omfatter alminnelig forvaltningsrett. Emnet «Regnskap» og studieenheterne avtalerett, kjoepsrett, selskapsrett og pengekravsrett er tatt ut av utdanningen. De er erstattet av en spesialisering i forvaltningsrett i et nytt emne: «Forvaltningsrett II». Vi anser at emnesammensetningen og deres innhold har klare likhetstrekk til innhold i forvaltningsrett ved UiO og UiT.

---

⁵ <https://www.scandichotels.no/hotell/norge/oslo/scandic-holberg/moter-og-konferanser>

Mange timer er satt av til selvstudier i forvaltningsrett I og II, noe som kanskje ikke samsvarer med mengden pensum tilknyttet emnene. Vi vil anbefale søker å se på om å redusere timeantallet gir et mer realistisk bilde av arbeidsbelastningen.

Vi anser utdanningen nå som mer fokusert og vurderer at den vil gi en kompetanse som er i samsvar med utdanningens navn, som for øvrig er endret til *juskonsulent forvaltningsrett*. Vi setter spørsmålsteget ved hvor godt navnet kommuniserer til yrkesfeltet den kompetansen kandidaten besitter – ettersom jus/juskonsulent ikke er etablerte termer, men i forhold til *juridisk saksbehandler* mener vi dette er et bedre navn og vurderer det som tilfredsstillende. Vi har også sett på den nye sammensetningen av læringsutbytter på emnenivå og hvorvidt de vil lede til oppnåelse av det overordnede læringsutbyttet. Vi mener at dette er sannsynlig og at utdanningen således har læringsutbytte som kan være relevant for yrkesfeltet, slik fagskoleforskriften krever. Vi ønsker imidlertid å problematisere dette kravet.

Utdanningen er som sagt mer fokusert på forvaltningsrett. Det er nå dypdykk i enkelte temaer og studentene vil tydelig kunne erverve seg spesifisert kompetanse i forvaltningsrett. Denne kompetansen er utvilsomt relevant for yrkesfelt der denne kompetansen anvendes, men vi ser det dessverre som lite sannsynlig at den vil være så direkte relevant i kandidatens søken etter jobb. Det er rett og slett ikke et betydelig arbeidsmarked for disse kandidatene og vi tror derfor at få av de 30 studentene vil få direkte relevante jobber. Selv kandidater med bachelor i juss har vanskelig for å få juridisk relaterte jobber, og vi ser at en bachelorgrad oftest blir brukt som et springbrett mot en mastergrad. Vi vil derfor gå så langt som å si at vi er bekymret på vegne av studentene som kan komme inn med høye forventninger, som så ikke møtes ved endt utdanning. Dette mener hefter så vel økonomiske som etiske betenkeligheter ved, men dette er ifølge fagskoleloven med tilhørende forskrifter ikke til hinder for akkreditering.

Alle kravene vurderes nå som oppfylt på en tilfredsstillende måte.

4.3 Endelig konklusjon fra sakkyndig komité

Utdanningen anbefales akkreditert.

Søkeren bør

- organisere undervisningen slik at en betydelig andel foregår i mindre grupper og ytterligere beskrive undervisningsopplegget i studieplanen
- se på om å redusere timeantallet gir et mer realistisk bilde av arbeidsbelastningen
- vurdere om det er riktig å kjøre tre utdanninger, med opptil 90 studenter, med tanke på lokalene studentene benytter og arbeidsmarkedet kandidatene går til
- jobbe aktivt med å gjøre studentene attraktive for arbeidsmarkedet

4.4 NOKUTs bemerkning til tilsvaret

Når NOKUT sender rapportutkast til søkerinstitusjonene, bemerker vi i oversendelsesbrevet at institusjonen kan gjøre mindre justeringer i forhold til den opprinnelige søknaden.

Vi er enige med de sakkyndige, når de påpeker at dere har gjort mer enn mindre justeringer i studieplanen og mer enn tilsvarsordningen i utgangspunktet legger opp til. NOKUT har derfor vurdert om vi skulle avvise behandling av de store endringene. Alternativet ville være at aktøren må søke igjen, med en søknad som gjenspeiler tilsvarets innhold, og få den behandlet gjennom NOKUTs ordinære prosess. Dette er imidlertid tids- og kostnadskrevende for alle parter. Etersom resultatet – at utdanningen anbefales akkreditert – med all sannsynlighet ville være det samme, kan det vanskelig ansees som hensiktsmessig å gjennomføre en slik ressurskrevende prosess.

På bakgrunn av dette, har vi under tvil kommet til at det var riktig i denne saken likevel å åpne for at tilsvaret ble tatt til behandling. I dialog med de sakkyndige kom vi derfor frem til at de skulle gjøre en vurdering av tilsvaret.

5 Vedtak

NOKUT anser de faglige kravene for akkreditering av *juskonsulent forvaltningsrett*, 60 studiepoeng stedbasert undervisning, ved Jusutdanning AS som oppfylt. NOKUT akkrediterer derfor utdanningen.

Vedtaket gjelder utdanningen som er beskrevet i søknaden av 16. september 2019 og i tilsynsrapporten.

Vedtaket gjelder for studiestedet Oslo.

Vedtaket er fattet med hjemmel i

- lov om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven) § 5
- forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleforskriften) § 47

Dere kan klage på vedtaket

Dere kan klage på vedtaket og på eventuelle saksbehandlingsfeil etter reglene i forvaltningsloven (fvl.) § 28. Dere må klage innen tre uker etter at dere har mottatt vedtaket. Klagen må sendes til NOKUT, se fvl. §§ 29 og 32. Dere kan imidlertid ikke klage på de vurderingene NOKUT og de sakkyndige har gjort av det faglige innholdet i utdanningstilbudet, se forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 1-9.

6 Dokumentasjon

Rapporten er skrevet på bakgrunn av

- søknad datert 16. september 2019, NOKUTs saksnummer 19/07347-1
- tilsvar datert 20. februar 2020, NOKUTs saksnummer 19/07347-15

Vedlegg 1:

Sakkyndig komité

Kravene til sakkyndige står oppført i fagskoletilsynsforskriften kapittel 2. De sakkyndige skal vurdere om søknaden oppfyller kravene for akkreditering av fagskoleutdanning, jf. fagskoletilsynsforskriften kapittel 3.

Den sakkyndige komiteen har bestått av følgende medlemmer:

- **Edvard Aspelund, seniorrådgiver i juridisk seksjon, kommunalavdelingen, Kommunal- og moderniseringsdepartementet**
Edvard Aspelund ble utdannet Master i rettsvitenskap høsten 2007, og er i dag seniorrådgiver i Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Etter studiene begynte han som saksbehandler hos Sivilombudsmannen. Her arbeidet han i hovedsak med generell forvaltningsrett og offentlighet og innsyn, og var i en periode fungerende nestleder på en av fagavdelingene. I oktober 2014 begynte han i kommunalavdelingen i Kommunal- og moderniseringsdepartementet. I departementet har han delansvar for flere lover, blant annet kommuneloven, lov om interkommunale selskap og forsøksloven. I tillegg har han ansvar for opplæring i forvaltningsrett og offentlighetsloven for nyansatte i departementet. Han var også vitenskapelig assistent ved institutt for offentlig rett i det siste studieåret, og har også i perioden 2015–2017 undervist studenter i forvaltningsrett ved juridisk fakultet, UiO.
- **Professor Gunnar Eriksen, Det juridiske fakultet, UiT Norges arktiske universitet**
Gunnar Eriksen har jobbet med studieledelse og studiekvalitet siden tidlig på 1990-tallet. Eksamensarbeidet på kurset for pedagogisk basiskompetanse i 1993 dreide seg om studieforbedrende tiltak på det daværende Institutt for Rettsvitenskap. Han har siden da jobbet sammenhengende med studieledelse og studiekvalitet. Som studieleder har han enten vært årsenhetsansvarlig, leder for Studieutvalget eller prodekan for utdanning. Det siste i to perioder, 2007–09 og 2015–18, hvor han også var medlem i strategisk utdanningsutvalg ved UiT. Han har vurdert pedagogiske mapper i en årrekke og deltatt i et sakkyndig utvalg som har vurdert forbedringer i kurspakken for pedagogisk basiskompetanse. Han har også vært medlem og varamedlem i Førstelektorutvalget ved UiT siden oppstarten av dette organet etter fusjonen med Høyskolen i Tromsø. I tillegg har han deltatt i arbeidet med kvalitetsreformen av 2004, og senere arbeid med studieplaner og emnebeskrivelser. Han har også deltatt i arbeid med nasjonale læreplaner for videregående utdanning. Han har ledet og leder utdanningskvalitetsprosjekter støttet av midler fra UiT sin strategiske satsing på utdanningskvalitet, avdelingslederprosjektet i 2017–18 og forskerlinjeprojektet 2019–20 som er en arbeidspakke i Fyrtårnsprosjekt II ved det juridiske fakultet. Han fikk UiT sin utdanningspris i 2018. Eriksens forskningsinteresse har hatt tyngdepunkt på tingsrett og rettshistorie og han disputerte for graden dr. juris i 2007 med avhandlingen «alders tids bruk».

Sakkyndige skal ikke ha oppgaver ved fagskolen eller ha andre tilknytninger til fagskolen som kan medføre inhabilitet. De sakkyndige har erklært at de ikke er inhabile i saken.

Søkerinstitusjonen har fått anledning til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige, og har ingen merknader.